

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 8, 1986

Nr. 154

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

LKB Kronika Nr. 70

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

1986 m. sausio 16 d. administracinė komisija, susidedanti iš pirmininko A. Apanovo, pav. G. Čiapo, sekretorės J. Lelienės ir narės J. Smičienės, pagal nutarimą Nr. 65 nubaudė mane 50 rub. bauda. Priežastis: ant maldos namų sienos pakabinatas apšviestas kryžius, šalia iliuminacija su užrašu „Sveiki sulaukę šventų Kalėdų“ ir pakyla su Trakų pilies vaizdu. Po pamokslų vaikams buvo dalinami šventi paveikslėliai. Tuo buvo pažeistas LTSR administracinio teisės pažeidimų kodekso 21 str.“

Administracinė komisija mano, kad apšviesta eglutė, kryžius, užrašas, pamokslas ir pakyla, ant kurios nupieštas Trakų pilies vaizdas, neturi ryšio su kulto atlikimu. Žodis „kultas“, t.y., tikinčiųjų giesmė ir šventi paveikslėliai — argi ne Dievo garbinimo formos? O kaip Dievą pažinti ir šventorių garbinti, nustato ne vykdomasis komitetas, bet dvasinė vyriausybė. Mūsų bažnytelė maža, didžiųjų švenčių metu daug žmonių nesutelpa, todėl tenka paruošti sveikinimui šventorių.

Pamaldose dalyvavo mišri publika, t.y., ne tik vaikai, bet ir jų tėvai. Čia jie visi meldėsi pagal Kalėdų šventės tradicijas: juos visus pasveikino Kalėdų senelis. Šias Kalėdų eglutės ir Kalėdų senelio religines tradicijas — emė pamėgdžioti ir tarybinė mokykla: eglutė perkėlė į Naujus Metus, o Kalėdų senelį pavadino Seniu Salčiu. Todėl joks sveiko proto žmogus ir joks įstatymas negali Kalėdų eglutės, Kalėdų senelio tradicijų laikyti nusikaltimu. Jei šis

tradicija bloga, baustina, tai kodėl ją pasisavinot tarybinė valdžia?

Argi tokie užpildinėjimai, baudimai nekompromituoja pačių pareigūnų? Kurioj kitoj valstybėje baudžiama už tokius nekaltus dalykus?

(...) Prašau atšaukti paskirtą baudą ir patvarkyti, kad pareigūnai nebekartotų tokių, juos kompromituojančių, išsišokimų.

Alytus, 1986.I.30.

Ūdrija (Alytaus raj.). Praėjusią vasarą už vaikų katekizaciją 50 rub. bauda buvo nubautas Ūdrijos klebonas kun. Vytautas Insola.

Tytuvėnai (Kelmės raj.). 1985 m. rugpjūčio 21 d. i Tytuvėnų bažnyčia, kur dirba kan. Liudvikas Semaška, rinkosi kurso draugai, 1948 m. baigę Kauno Kunigų seminariją. Iškilmingose pamaldose dalyvavo daug tikinčiųjų, tarp jų nemaža dalis jaunimo. Po iškilmių jaunimas pasveikino kunigus, įteikė gėlių. Visa tai buvo fotografuojama. Po pamaldų prie fotografo priėjo saugumietis, atėmė foto aparatą, apšvietė juostas ir, pagrasinęs daugiau nefotografuoti, pasitraukė.

Balbieriškis (Alytaus raj.). 1985 m. spalio mėnesį Balbieriškio bažnyčioje prel. Mykolo Krupavičiaus 100-ųjų gimimo metinių progą jo giminės ir artimieji užprasė šv. Mišias. Jas aukėjo ir pamokslą pasakė Alytaus dekanas, Balbieriškio klebonas kun. Juozas Berteška. Valdžia tai palaikė dideliu nusikaltimu. Už prel. M. Krupavičių laikyti šv. Mišių negalima, mat jis, anot pareigūnų, antitarybinis. Už šį „nusikaltimą“ kun. J. Berteška buvo valdžios išbartas.

(Bus daugiau)

Hirošima paminėjo sprogimo sukaktį

Hirošima. — Rugpjūčio 6 d. Japonijoje tūkstantinės minios susirinko Hirošimos miesto Taikos parke ir maldomis bei protesto kalbomis paminėjo pirmąją atominę bombą, sprogusią prieš 41 metus. Miesto meras T. Araki pergyveno pirmosios bombos sprogimą ir liko gyvas. Jis kalboje ragino Ameriką ir Sovietų Sąjungą suruošti viršūnių susitikimą Hirošimos mieste ir čia nutarti nusiginkluoti, atsisakyti branduolinių ginklų.

Vyskupai pritaria sankcijų įvedimui

New Yorkas. — JAV katalikų vyskupų konferencija pirmąsy pritarė sankcijų Pietų Afrikai paskelbimui. Savo laiške Senato nariams vyskupai rašo, kad susilaikymas nuo sankcijų būtų moraliai nepateisinamas. Laiškas pasiūstas liepos 30 d., prieš senatoriams balsuojant užsienio reikalų komitete. Kaip žinoma, komitetas pasisakė už sankcijas.

Sakoma, jog JAV vyskupų

pažiūrą gerokai paveikė Pietų Afrikos katalikų vyskupų konferencija, kuri pritarė sankcijoms ir kitokiam spaudimui P. Afrikos vyriausybei. Vyskupai nutarė, kad spaudimas neturėtų būti toks didelis, kad visai sužalotų P. Afrikos ekonomiką, tačiau turėtų paveikti baltųjų vyriausybę ieškoti kompromisų ir derybų su Afrikos juodaisiais.

Baltimorės „Jewish Times“ laikraštis praneša, kad Pietų Afrikos žydų bendruomenė užsienio sankcijoms nepritaria. Vyriausias P. Afrikos rabinas B. M. Casper prašė užsienio rabinų, ypač Amerikoje, daryti viską, kad sankcijos nebūtų plečiamos, nes jos daugiausia pakenks juodiesiems ir žydams. Tik konstruktyvus bendradarbiavimas gali pasiekti tikslą, rašo rabinas Casper.

— Malaizijoje praėjė rinkimai rodo, kad dauguma parlamente laimėjo ligšiolinė valdžios partija — Nacionalinis frontas.

— Kinijoje Jilin provincijoje potvyniai apsmė didelius žemės plotus, palietė apie 2 mil. gyventojų.

Viceprezidentui Bush išvažiavus iš Viduriniųjų Rytų, ten pagyvėjo taikos derybų žygiai. Nuotraukoje Egipto užsienio reikalų ministeris Abdel Meguid, kairėje, kalbasi su trim Izraelio aukštais pareigūnais: ambasadorium M. Sasson, David Kimche, užsienio reikalų ministerijos atstovu ir Avraham Tamir, premjero įstaigos atstovu. Trečiądienį Egipte lankėsi ir Jordano karalius Husseinas.

Lietuvių kunigų Vienybės seimas

(Telefoninis pranešimas)

Lietuvių Kunigų Vienybės seimas buvo Allentown Hilton viešbutyje Allentown, Pa. Pradėjo koncelebracinėmis Mišiomis rugpjūčio 6 d. Mišioms vadovavo vysk. Paulius Baltakis, pasakodamas pamokslą angliškai ir lietuviškai apie krikščionybės reikšmę. Kunigų Vienybės seimą vysk. Welch vardu pasveikino kancleris mons. Anthony Muntone, primindamas, kad šioje vyskupijoje yra 12 lietuvių parapijų. Scrantono vyskupijoje yra 13 liet. parapijų.

Seimą atidarė Kun. Vienybės pirm. kun. A. Kontautas, pakviesdamas pirmininkauti kun. J. Staškų iš Toronto ir prel. A. Bartkų iš Romos.

Svarstymams buvo suskirstyti keturi būreliai. Apie lietuviškai nekalbančius parapijose kalbėjo kun. P. Gobitas, kaip parapijos reikaluose panaudoti kompiuterius — M. Skabeikienė, apie Sv. Kazimiero kolegiją — prel. A. Bartkus, apie pagalbą Lietuvos kunigams kalbėjo kun. K. Pugevičius. Platų pranešimą davė ses. Marilyn Kuzmickaitė iš Chicago apie Motinos Marijos Kaupaitės beatifikacijos bylą. Ji arkivyskupijos yra paskirta postulatorė. Kun. V. Rimšelis pranešė apie arkiv. J. Matulaičio palaimintojų paskelbimo bylos užbaigimą.

Nors oficialiai popiežius dar palaimintuoju paskelbimo datos nepaskelbė, bet vyskupai P. Baltakui leido pranešti viešai jau ruošis ateinančių metų birželio 14 d. kartu su Lietuvos krikšto 600 metų sukakties iškilėmis. Taip pat pranešimą darė J. Kavaliūnas apie krikščionybės mitemo rengimo darbus ir sunkumus su finansais.

Prel. A. Bartkus dar pranešė apie abiem iškilimėms pasiruošimą Romoje. Jau ten yra pasamdyti viešbučiai. Prašomi lietuviai dalyvauti birželio 11-18 dienomis, nes tomis dienomis didžioiose bazilikose bus meldžiamasi ir sakomi apie naują palaimintąjį pamokslai. Tai istorinis Lietuvos ir lietuvių įvykis.

Rugpjūčio 7 d. vadovavo prel. A. Bartkus. Kun. J. Rikteraitis pranešė išdo būkle, kun. J. Pakalniškis — kunigų šalpos reikalus.

Kun. M. Čyvas, kaip

nominacijų komisijos pirmininkas, pasiūlė buvusią valdybą palikti. Išrinkti pirm. kun. A. Kontautas, vicepirmininkais kun. J. Matutis ir kun. Z. Smilga, kun. J. Rikteraitis, kun. J. Pakalniškis, P. Gobitas ir sekr. kun. V. Čukuras. Visuomeniniams reik. — kun. V. Dabušis, kun. R. Krasauskas, kun. A. Petraitis ir kun. V. Piktarna. Rev. kom. — kun. J. Steponaitis, kun. J. Grabys ir kun. M. Čyvas. Dalyvavo 32 kunigai. Nutarta kreipti pasaulio akis, kad būtų atiduota katalikams Vilniaus katedra, Klaipėdos bažnyčia ir Sv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje.

Albanai pasitiki tik savo jėgom

Belgradas. — Albanija, kuri sėkmingai izoliavosi nuo kitų Europos valstybių per daugelį metų, šią savaitę atidarė langą, — buvo atidaryta geležinkelio linija iš Albanijos Škoder miesto iki Jugoslavijos Titogrado. Geležinkeliu važinėti tik 15 mylių ilgio. Albanijos komunistų partijos vadas Ramiz Alia pabrėžė savo kalboje, kad ir toliau bus laikomasi „pasitikėjimo savo jėgomis“ politikos, bus atmetami visi valstybių blokai ir jų įtaka. Toliau bus varžomos kelionės į Albaniją ar iš jos.

Albanijos spaudoje dažnai rašoma apie „neramus“ jaunuosius, kurie viliojami kenksmingu užsienio įtaka ir vilionių. Vis pabrėžiama, kad tie jaunuoliai — nedrausmingi ir kelia patriotų rūpestį.

Teks patvirtinti teisėją Rehnquist

Washingtonas. — Administracija perdavė Senato teisingumo komitetui jo teikiamą dokumentus, — teisingo prezidento Nixono administracijos patarėjo 1969-1971 metais Williamo Rehnquisto rašytus raštus. Senatoriai tikėjosi rasti tuose dokumentuose teisėją inkriminuojančių pareiškimų, kurie būtų patvirtinti, kad jis tikrai netinka būti Aukščiausiojo teismo pirmininku, kaip tvir-

Prezidento veto liko nepaliestas

Washingtonas. — Atstovų Rūmai trečiądienį nesurinko pakankamai balsų panaikinti prezidento veto dėl tekstilės gaminių importo uždraudimo. Atstovų Rūmuose balsavimas ejo ne tiek pagal partines pažiūras, kiek pagal geografinę atstovų kilmę. Tekstilės fabriku valstijų atstovai balsavo už importo suvaržymą, o tos pramonės neturintieji balsavo prieš, ko reikalavo ir administracija, bijodama „prekybos karą“ su draugiškoms Azijos valstybėmis: Hong Kongu, Taivanu, Pietine Korėja.

Prezidento veto bandė sustabdyti 205 demokratai ir 71 respublikonas. Prezidentą palaikė 43 demokratai ir 106 respublikonai. Balsavimo rezultatas 276-149, kada veto panaikinimui reikia dviejų trečdalių balsų persvaros. Panaikinimui trūko 8 balsų.

Kinija siūlė Vietnamui paramą

Bangkokas. — Kambodijos koalicijos prieš Vietnamo okupaciją vadas princas Sihanoukas pasakė spaudai, kad Kinijos vyriausybė neseniai pasiūlė Vietnamui didžiulę ekonominę paramą ir draugiškumą, jei Vietnamas sutiktų išvežti kariuomenę iš Kambodijos. Hanojaus vadai kinų siūlymą atmetė. Sovietų Sąjunga buvo prašyta paspausti Hanojų, kad jis išeitų iš Kambodijos, tačiau sovietai atsakė, kad tokio spaudimo jie nedarys, nes tai Vietnamo vidaus reikalas. Kinijos vyriausybė jaučiasi apgauta ir išduota. Ji daug aukų pakėlusį teikdama Vietnamui karinę ir ekonominę paramą Vietnamo karo prieš JAV metu, o po karo Vietnamas susidėjo su sovietais, pasakė princas Sihanoukas.

tina Senato liberalai. Senatoriai pareiškė spaudai, kad, deja, dokumentuose nėra nieko teisėjui kenksmingo. Manoma, kad Senatats patvirtins jo nominavimą. Taip pat, atrodo, kad kitas prezidento Reagano nominuotasis j Aukščiausiąjį teismą — teisėjas Antonin Scalia irgi bus patvirtintas, nors prieš jo patvirtinimą kovoja NOW (moterų organizacijos) prezidentė Eleanor Smeal.

Šitaip kuriamas „tarybinis žmogus“

Vilnius. — Prisiatikydama prie Sovietų Sąjungos pakeitimų ir papildymų liaudies švietimo įstatymuose, savo įstatymus turėjo papildyti ir Lietuvos vadovybė. Naujas švietimo įstatymas paskelbtas „Tiesoje“ liepos 16 d. Įstatymo įžangoje sakoma, kad liaudies švietimo tikslas yra rengti labai mokyklas, kūrybiškai protaujantius, harmoningai išsilavinusius piliečius, įsitikinusius kovotojus dėl komunizmo, kurie išauklėti marksizmo-leninizmo idėjomis ir kuriems išugdytas nesitaikstymas su buržuazine ideologija ir morale, tėvynės meilė, didžiavimas tuo, kad priklauso socialistinei tėvynei, tautų draugystė ir brolybė, sąmoninga pažūra į darbą, atsakingumas, organizuotumas ir drausmė.

Toliau, kalbėdami apie švietimo uždavinius, įstatymo kūrėjai sako, jog svarbiausia, kad „liaudies ūkis būtų aprūpinamas kvalifikuotais darbininkais ir specialistais“.

Ligoti studentai

Washingtonas. — Tarpautinio išvystymo agentūra, kuri prieš 20 metų pradėjo organizuoti užsienio studentų iš išvystančių kraštų studijas Amerikoje, kur jie susipažintų su Amerikos sistema ir gyvenimu, pateko į finansinius sunkumus dėl nenumatytų medicinų išlaidų. Agentūra pati apmokėdavo studentų sveikatos apdraudą. Per vienus 1984 metus agentūrai studentų gydymas kainavo 800,000 dol. Pasirodo, kad j Ameriką „studijuoti“ pradėjo vėžtis nesveiki užsieniečiai. Iš Egipto atvykusio studento gydymas dėl nugarkaulio ligos kainavo 24,683. Jis ligoninėn pateko po dviejų savaitių nuo jo atvykimo į Ameriką. Vienas Togo studentas ligoninėje buvo vos penkios dienos po atvykimo. Jo gydymas kainavo 32,720 dol. Agentūros sveičias iš Pakistano turėjo širdies apėjimo operaciją, už kurią teko sumokėti 25,000 dol.

Kontrolės įstaiga mano, kad daug užsienio studentų vyksta į Ameriką jau turėdami kokią ligą tik gydytis, o ne susipažinti su Amerikos demokratine sistema. Siūloma įvesti kandidatų sveikatos patikrinimą prieš įsileidžiant juos į šią šalį.

— Libano kariuomenės daliniai lydimi Sirijos kariuomenės, pradėjo patruleuoti Beirut aerodrome ir pietiniuose Beirut šifitų priemiesčiuose. Bandoma sustabdyti smurto veiksmus, bombų sprogdinimus.

— Pietų Afrikos anglikonų Cape Town arkivyskupu nuo rugsėjo 7 d. bus juodasis vyskupas Desmond Tutu. Jo vietą Johannesburgo vyskupijoje užims baltas vyskupas Duncan Buchanan.

— Televizijos žinių tarnybos paskelbė, jog FBI aiškina įtarimą, kad konservatorius sen. Jesse Helms, resp. iš Šiaurinės Karolinos, išdavė Čilės vyriausybei Amerikos žvalgybos paslaptis. Sen. Helms pasakė, kad jo priešai valstybės departamente „prie jo kabinejasi“.

principų“ 12 straipsnis pabrėžia „mokymo pasaulietišku būdu be religijos įtakos“. Įvairios mokyklos „tobulina vaikų ir jaunimo mokymą bei auklėjimą, atsižvelgdamos į socialinės-ekonominės ir mokslinės-techninės pažangos reikalavimus“.

Vaikų lopšelių, darželių ir kitų ikimokyklinių vaikų įstaigų skyriuje nurodomi tokie uždaviniai: „harmoningai lavina ir auklėja vaikus, saugo ir stiprina jų sveikatą, rūpinasi jų fiziniu ir estetiniu auklėjimu, ugdo pažinimo interesus ir gabumus, skiepija vaikams meilę gamtai, gimtajam kraštui, tėvynei, pagarbą vyresniesiems, gerumą, draugiškumą ir kolektyvizmą, kitas kilnas dorovines savybes, ugdo vaikų elgesio kultūrą, darbštumą, savarankiškumą, elementarius praktinius įgūdžius, pratina juos prie organizuotumo ir drausmės, rengia mokymuisi mokykloje“.

26 straipsnis kalba apie dėstomąją kalbą. „Tėvai arba juos atstojantys asmenys turi teisę savo noru pasirinkti vaikams mokyklą su atitinkama dėstomąja kalba. Greta dėstomosios kalbos moksleiviai pagal norą gali mokytis kitos TSRS tautos kalbos. Sudaromos reikiamos sąlygos greta gimtosios kalbos mokytis taip pat ir rusų kalbos, kurią tarybiniai žmonės yra savanoriškai priėmę kaip tarpautiniam bendravimui priemonę“.

Vidurinės mokyklos uždaviniai nurodo: „idėjiškai politiškai auklėti moksleivius, formuoti marksistinio-lenininio pasaulėžiūrą, skiepyti komunistinį įsitikinimą, tėvynės meilę, tarybinį patriotizmą ir socialistinį internacionalizmą, pasirengimą ginti socialistinę tėvynę, teisingą komunistų partijos ir tarybų valstybės vidaus bei tarptautinės politikos, šalyje ir pasaulyje vykstančių įvykių supratimą“.

Specialiųjų viduriniųjų mokyklų uždaviniai: „ugdyti kilnas dorovines savybes, atsaikingumą, organizuotumą, drausmę, kūrybinę pažūrą į darbą, humaniškumą, draugiškumą ir kolektyvizmą, socialistinės nuosavybės, istorijos ir kultūros paminklų tausojimą; auklėti ekologiniu požiūriu; teisiškai auklėti moksleivius, skiepyti jiems pagarbą tarybiniam įstatymams ir socialistinio bendrojo gyvenimo taisyklėms, ugdyti supratimą, jog būtina jų laikytis“.

Aukštųjų mokyklų uždaviniai yra: „auklėti studentus idėjiškai įsitikinusius, aktyvius komunistinės visuomenės kūrėjais su kilniomis pilietinėmis ir moralinėmis savybėmis, kolektyvistais, patriotais ir internacionalistais, pasirengusiais ginti socialistinę tėvynę“.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 8 d.: Kajetonas, Lelija, Tulgirdas, Daiva.
Rugpjūčio 9 d.: Romanas, Malvina, Pilėnas, Gražutė.

ORAS

Saulė teka 5:50, leidžiasi 8:02.
Debesuota, su pragiedru liais, gali lyti. Temperatūra diena 82 l., naktį 65 l.

SPORTO APŽVALGA

NETEKOME NUOŠIRDAUS BENDRADARBIO

Vytautas Kriksčiūnas

Liepos 19 d. savo namuose Chicagoje staiga ir netikėtai mirė arch. Vytautas Kriksčiūnas. Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Jau nuo ankstyvos vaikystės domėjosi sportu ir daugiau negu 20 metų nuodirčiai bendradarbiavo "Sporto apžvalgoje", rašydamas apie futbolą pasaulyje. skyrelyje "Futbolas svetur". Buvo Chicago lietuvių futbolo klubo "Lituanica" narys. Vokietijoje studijodamas Pabaltijo universitete Pinneberge-Hamburge žaidė universiteto krepšinio komandoje, o JAV-ese Urbanos universitete buvo tinklinio komandos kapitonas.

Atsisveikinti su a. a. Vytautu Kriksčiūnu liepos 22 ir 23 d. į Parkeaus šermėnines Marquette Parko atsilankė gausus būrys draugų, sporto darbuotojų ir pažįstamų. Liepos 24 d., po gedulingų šv. Mišių šv. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčioje, buvo nulydėtas ir palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Užjaušdami liūdesio prislegta seserį Aldoną, sūnėna Liną ir svainį Vinčą Šmulskius, liūdimė ir mes, netekę ištikimo bendradarbio. Ilsekis ramybės, mielas Vytautai, per anksti iš žemiškojo gyvenimo rungtynių aikštės pasitraukęs.

IR.

Tenisas

DĖMESIO TENISISTAMS!

Pabaltiečių teniso turnyro vieta pakeista!

Žaidėjams ir žiūrovams pranešame, kad 1986 m. Šiaurės Amerikos pabaltiečių lauko teniso pirmenybės, įvykstančios rugpjūčio 9-10 d., Rochester, Mich., bus pravesotos ne Oakland University, kaip buvo anksčiau skelbta, bet Oakland Community College, Rochester, Mich., kuris yra maždaug 1 mylią į pietus nuo Oakland University.

Kaip šią vietą pasiekti? Vaziuoti I-75 į šiaurę; paimti University Dr. išvažiuojant ir vaziuoti į šiaurės rytus iki Oakland University Campus; tada pasukti į dešinę ant Squirrel Rd. ir vėl į dešinę ant Featherstone, pavažiavę apie vieną bloką pasieksite Oakland Community College.

Primename, kad turnyras prasideda šeštadienį, rugpjūčio 9 d. 9:00 val. ryto; žaidėjai atvyksta nuo 8:00 val. ryto. Dėl informacijų kreiptis: dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013. Tel. 313-258-6535.

Rengėjai

Futbolas Chicagoje

FUTBOLU TURNYRAS - PIKNIKAS MARQUETTE PARKE

Šį šeštadienį, rugpjūčio 9 d. Marquette Parko aikštėje „Lituanicos“ futbolo klubas praves savo organizuojamą 8 komandų futbolo turnyrą.

Sutrumpinto laiko rungtynės prasidės 11 valandą ryto. Kompiuterio pagalba sudarytas rungtynių tvarkaraštis ir jau seniai paskelbtas dalyvaujantioms komandoms. Pirmąsias rungtynes žais „Lituanicos“ veteranai prieš „Vikings“. Sekančiose rungtynėse susitiks „Lituanicos“ vyrai su St. Joseph, Michigan, „Kickers“ vyrų komanda. Rungtynes sužaidžiusios komandoms ilsintis, žais kitos komandos ir taip tęsis iki 5 valandos vakaro, kol paaiškės grupių – veteranų ir vyrų – finalistai. Penktą valandą vakaro numatytos veteranų finalinės rungtynės ir tuoj po jų – vyrų finalinės rungtynės.

Iš tvarkaraščio matyti, rungtynės tęsis 8 valandas, kaip ir normalios darbo dienos pamaina. Primenu, kad čia pramatyta lengvatė – nereikės atsinešti priešpiečių, nes klubo valdyba parūpins apšviestas dešrų ir dešrelių, o taip pat šalto, minkšto gaviniančio skystimo troškulių numalsinti. Tad visi kviečiami į futbolistų pikniką!

J.J.

Golfas

1986 METU Salfas GOLFŲ ŽAIDYNĖS

1986 metų Salfas sąjungos dvidešimtmisios tarpvietinės ir individualinės varžybos yra rengiamos Darbo dienos savaitgalyje, rugpjūčio 30-31 dienomis, Georgetown Golf and Country Club, Georgetown, Ont., Canada.

Žaidynes vykdo: Toronto Lietuvių Golfo klubas Žaidynių organizaciniam komitetui vadovaujantis Danielius Laurinavičius, pirmininkas, 15 Frank Crescent, Toronto, Ont. M6G 3K6. Tel. 416-656-6167.

Golfo žaidėjai, kurie nėra lietuvių golfo klubų nariai, dėl informacijos yra prašomi kreiptis į Žaidynių organizacinį komitetą.

Salfas Sąjungos Golfo komitetas

Šachmatai

IR VĖL KOVA DĖL PASAULIO ČEMPIONATO

Praejusiu metų lapkričio 10 d. Maskvoje, po porą mėnesių trukusios įtemptos kovos šachmatų lenoje. Pasaulio šachmatų čempionu buvo paskelbtas 23-jų metų amžiaus azarbaidžianietis Garis Kasparovas. Dešimtmetį šį titulą laikęs 34 metų amžiaus Anatolius Karpovas pasijuto labai nelaimingas ir, naudodamasis FIFA – Pasaulio šachmatų federacijos jam iš anksto užsitikrintu pažada, pareikalavo revanšo. Pradžioje dėl to aršiai protestavęs naujasis čempionas pagaliau pasidavė FIFA spaudimui ir, nors nenorom, sutiko. Naujasis ratas, dėl Pasaulio šachmatų čempiono titulo prasidėjo liepos 27 d. Londone. Pirmasis susitikimas pasibaigė lygiosiomis.

DAR IŠ PASAULIO KREPŠINIO PIRMENYBIŲ

Praejusią savaitę šiame skyriuje buvo atspausdinti du straipsniai iš pasaulio krepšinio pirmenybių. Pirmasis iš Lietuvos „Sporto“ laikraščio aprašė tik finalines rungtynes, pripažindamas amerikiečių gerą gynimą ir greitį, bet pabrėždamas, kad S. Sajungos rinktinė sužaidė taip blogai, kaip ir prieš jugoslavus. Prie to dar grįšime. Antrasis straipsnis K. Barono iš Europos buvo įdomesnis ir tikslėsnis. Jame, kad ir nedaug apie pačias pirmenybes, bet bent galutinė komandų rikiuotė, o svarbiausia išskeltas faktas, kad 6 pabaltiečiai ir vienas ukrainietis buvo komandos pagrindas. Be jų sovietų rinktinė liūdnei atrodytų...

Stebėjęs šias pirmenybes (kiek buvo įmanoma) televizijoje, bandysiu tuos straipsnius papildyti savo bei prancūzų ir ispanų reporterių komentarais, bent apie pirmąsias rungtynes ir pavienius žaidėjus.

JAV-ų rinktinė

Tik vieną kartą ir prieš 34 metus JAV-ės buvo laimėjusios pasaulio meistro titulą ir tai su korporacijos komanda. O priežastis paprasta: valdžia krepšinio nefinansavo ir nefinansuoja, pasaulio pirmenybėmis susidomėjimo nėra, užtat ir rinktinė visuomet buvo sugraiboma ant greitųjų ir, žinoma, silpna. Ne geresnė, o gal net silpnesnė, ji buvo ir šį kartą. Pirmiausiai geriausius universitetų žaidėjus, bene visą šimtinę, išrinko profesionalų klubai, viena rinktinė keliavo į tolimuosius rytus, o dar keturios ruošėsi olimpiniam festivaliui čia pat Amerikoje. Tad kas beliko treneriui Lute Olsonui iš Arizonos universiteto? Geriausiai ją aprašo „L'Equipe“ reporteris J. P. Duseaulx: „J. V-ės nežaidžia krepšinio, jos yra krepšinio. Ir kad jos laimi pasaulio meistro titulą su vaikų komanda (18-20 m. amžiaus), taip ir turi būti. Joms šis sportas priklauso... O kiek tokių vaikų ten yra? Kiek žaidėjų ten gali sudaryti komanda, kuri su 15 dienų pasirodymu galėtų laimėti titulą? Tikriausiai šimtai!“

Tokią komandą po savaitės treniruočių L. Olson išvežė į Europą. Pirmą „krikštą“ ji gavo Paryžiuje, kai Prancūzijos rinktinėi pasirodymo rungtynėse pralaimėjo 15 taškų skirtumu. Dar kelios panašios rungtynės su Argentina ir Urugvajumi buvo sėkmingesnės, ir štai pradžia pasaulio pirmenybių. Savo grupėje (jų buvo 4 po 6 komandas) laimi pirmą vietą, turėdama bėdos tik su Puerto Rico,

Lygiosiomis pasibaigė ir antrasis bei trečiasis susitikimai. Rugpjūčio 4 d., ketvirtame susitikime laimėtoju tapo Garis Kasparovas. Anatolius Karpovui pasidavus, net nepradėjus žaidimo. Po keturių susitikimų G. Kasparovas pirmąją vieno taško skirtumų – 2.5 prieš Karpovą – 1.5.

Rugpjūčio 6 d., penktajame susitikime, partiją laimėjo Anatolius Karpovas, tuomi išlygindamas taškų skirtumą. Dabar abu varžovai turi po 2.5 taško.

Šis naujas turnyras dėl čempionato bus 24 žaidimų. Pirmoji jų dalis bus Londone, o antroji pusė – Leningrade. Laimėtoju bus pripažintas pirmas laimėjęs 6 žaidimus, arba pirmas surinkęs 12.5 taškus. Varžybos vyks pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais. Laimėtojas gaus 915,000 dolerių. Abu yra pažadėję, kad nežiūrėtų kuris laimėjęs, šie pinigai bus paaukoti Černobylio aukoms remti fondui.

kurią įveikia vieno taško skirtumu. Sekančioje grupėje (jų buvo 2 po 6 komandas) sunkokai ištempia prieš Kanadą, pralaimi Argentinai 74-70, bet lemiamose rungtynėse sužaidžia puikiai, nugalė Jugoslaviją 69-60 ir atsistoja savo grupėje pirmoje vietoje. Tuo pačiu užsitikrina pusfinalio rungtynes prieš kitos grupės antrą vietą, kurią iškovojė Brazilija. Tačiau amerikiečių žaidimas jau buvo žymiai pagerėjęs ir jie sutriuškina Braziliją 96-80. Ir kas galėjo tikėti, kad tokia jaunų studentų rinktinė, be geresnio pasiruošimo, be tarptautinio patyrimo, atsidurtų pasaulio pirmenybių finale? Tikėjo jie vieni...

O kitas finalistas?

Kitai finalisto vietai didžiulis favoritus buvo Sov. Sąjunga. To norėjo Madrido publika ir visa Ispanija, gal gale ir visas pasaulis. Juk Sov. Sąjunga Kolumbijoje laimėjo paskutinį meistro titulą vieno taško skirtumu taip pat prieš silpną amerikiečių komandą, o paskutinėse dvejose olimpiadose, kur amerikiečių komanda buvo stipri, rungtynės dėl boikotų nevyko. Ir čia Sov. Sąjunga neapvykę, ji pasiekė finalą, bet tik per klaidą ar nepaprastą laimę ir neužtarnautai. Pradinėje grupėje ji atskaitė šimtinėmis visiems priešrinkams, tačiau sekantioje grupėje duona jau buvo sunkesnė. Reikėjo gerų pastangų prieš Graikiją 102-91, dar sunkiau prieš Braziliją 110-102, o prieš Ispaniją kažin kaip būtų pasibaigė be teisingų pagalbos. Juk antrojo kėlinio pabaigoje ispanai turėjo savo naudai, bet jų trys žaidėjai turėjo aplėisti aikštę už bėdas ir, žinoma, pralaimėjo 85-83. Po to ispanai pralaimėjo ir brazilams ir nepateko į pusfinalį. Sov. Sąjunga šioje grupėje baigė pirmoje vietoje ir pusfinalyje susitiko seną „draugą“ Jugoslaviją. Rungtynės, kaip visada tarp jų, buvo labai kietos ir įtemptos. Jugoslavai pasirodė daug geresni komandiniai, dominuoja visas rungtynes užtikrintai ir 54 sekundes prieš pabaigą turėdami 85-76, net 9 taškų persvara, jau svajoja apie sidabro ar net aukso medali. Ir tebesvajoja... Per tas 54 sek. visos publikos dar padidėjęs staugimas „Rusija, Rusija“ (nežiūrint, kad abu kraštai komunistų) ir sensaciška sovietų laimė su ilgais trijų taškų Sabonio, Tichonenko ir paskutinėje sekundėje Valterio metimais pasiekė išlyginą. Dramatiškoje pabaigoje ir pratęsimе sovietai, ar tikriau pabaltiečiai, laimi 91-90. Tad tik pasakiškos laimės lydimi, jaudrintos publikos raginami, ir dar su teisėjų pagalba sovietai atsiderė finale. O teisėjų pagalba buvo interpretavime taisyklių. Tarptautinės taisyklės sako, kad per paskutines minutes sąmoninga bauda baudžiama dviem metimais ir kamuolys paliekamas tos komandos rankose. Kai paskutinę minutę jugoslavai su 9 taškų persvara bandė laikyti kamuolį, sovietai sąmoningai darė baudas, kad atgautų kamuolį, bet nei karto nebuvo nubausiti, kaip už sąmoningą prasižengimą. Todėl jugoslavai nemetė baudų, o išmetė kamuolį už užribio, jį prarado tris kartus ir pralaimėjo.

Tuo būdu išsipildė visų norai, ir baigėjęs susitikimo Sov. Sąjunga ir JAV-ės. Tik po tokio laimėjimo prieš Jugoslaviją jau mažai kas belaukė sovietus favoritais. Ir neklaido. Amerikiečiai, kad ir be dviejų sužeistų žaidėjų, traukiami ir inspiruojami „juodojo velniūksčio“ Tyrone Bogues, padiktavo žaišbišką

tempą ir davė krepšinio pamoką pasaulio meistriui. 8-ioms minutėms likus pasekmė buvo 78-60. Atrodė bus katastrofiškas pralaimėjimas, kai, staiga, keli sėkmingi metimai ir nenulstanti kaukiant publika pastūmėjo sovietus paskutiniam desperatiškam bandymui. Jauni juodukai pasimetė, bet išlaikė pergale 87-85.

Dabar truputis statistikos: sovietai žymiai pranašesni ūgiu ir jėga, jie nuėmė nuo lentų 35 kamuolius, kai amerikiečiai tik 16; jei metimų procentas buvo beveik lygus, tai baudas sovietai metė 85% prieš amerikiečių vos 50%. Toks pranašumas Amerikoje reikštų tikrą pergalę. Tai kodėl sovietai pralaimėjo? Ar net turėjo pralaimėti bent 20 taškų skirtumu. Pagal prancūzų „L'Equipe“ ir ispanų „Gigantes“, sovietų komandinis žaidimas (jei jie toki turi) dingio prieš amerikiečių greitį, vikrumą, staigumą, refleksus, improvizaciją ir ypač agresyvų gynimą. Juk T. Bogues, vos 159 cm ūgio, lengvai susitvarkė su garsioju jugoslavu Petrovic (198 cm), Valteriu ar Kurtinaičiu (abu po 197 cm).

Kas geriausi?

T. Bogues savo žaišbišku greičiu ir driblingu bei puikiomis pasuotėmis ištempė amerikiečius į meistro titulą ir sužavėjo žiūrovus. Deja, jis neturėjo metimo ir jokių išrinktųjų tarp nepateko. Tokių Amerikoje pilna, ir geresnių.

Kaip visuomet po tokių varžybų, žurnalistai renka geriausius. Ir Madride geriausių žaidėjų ir tų pasaulio pirmenybių karaliumi buvo išrinktas jugoslavas Drazen Petrovic, gavęs – 197 balsus. Antras su 185 balsais iškilo brazilas Oscar Schmidt. Po tų dviejų, toli – toli, su 74 balsais atsiderė A. Sabonis. Čia prancūzų reporteris prideda, kad Sabonis buvo išrinktas trečiu tik dėl savo reputacijos ir talento, šiose pirmenybėse jo pasirodymas buvo silpnokas, 4je vietoje netikėtai iškilo su 57 balsais Ukrainietis V. Tichonenko, o penktoje liko graikas N. Gailis, surinkęs daugiausiai taškų – 337 ir gavęs 38 balsus, tiek pat, kiek ir amerikiečių centras D. Robinson.

Pabaigai dar keletas asmeniškų minčių: prieš gal 10 metų esu rašęs, kad Europos ir viso pasaulio krepšinio nuo Amerikos yra atsilikęs bent 25 metais... Dabar ta mintis turėtų skambėti kiek kitaip: pasaulis jau pavijo, gal net pralenkė, Amerika metimų tikslumu ir lentų valdymu su ūgiu ir jėga jo niekad nepavyks. Fizinėmis kūno savybėmis ir kamuolio valdymu. Atsiręs viena ar kita rinktinė, kuri prilygus amerikiečių žaidimui, ar net kokias rungtynes laimės, bet Amerikoje tuo metu tokių rinkinių bus bent kelios dešimtys.

Pagaliau grįžtant prie ok. Lietuvos „Sporto“ pasakymo, kad komanda negali blogai žaisti dvejų rungtynių iš eilės, atsakysim: atvirščiai. Sovietų rinktinė tas dvi rungtynes prieš jugoslavus ir amerikiečius žaidė geriau, negu vias kitas, pridėdami dar žymiai daugiau entuziazmo ir kovos dvasios. Tačiau abu priešrinkiniai buvo žymiai geresni, todėl ir sovietų žaidimas atrodė liūdnokei. Ir mūsų nuomone, galutinė klasifikacija turėtų būti ne 1. JAV-ės, 2. Sov. Sąjunga, 3. Jugoslavija, bet JAV, Jugoslavija, o trečioje vietoje lygiai – Sov. Sąjunga, Ispanija ir Brazilija. V. G.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai, už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitlyto adreso, gavus iš jo mokėsti, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.		
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesugrąžina. Redakcija už atlygimų turinį netaško. Skelbimų kainos priimančios gaus prašymą.

VAISTAI

Vienas protestantas Brumfelde, Vokietijoje, pasiūlė savo parapiečiams, kuriuos vargina įtampa, kad ateitų į bažnyčią miegoti. Su pritaikyta muzika jie gali pailsėti ir pamedituoti, o kas užmigtu, to niekas netrukdytu. Jis tvirtina, kad šita terapija labai

gerai veikia tuos, kurių skrandis netvarkoje ir kraujo apytaka šlubuoja.

T.

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGŲ - CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 563-0700
DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė - Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė - Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinis, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadienis pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Apglaidi nuimami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5049 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; Šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVICIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą;
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 586-0101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždarvta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS - karūnėtelės, titeliai, plėkštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

PASKUBĖKIM Į JAS ATSILIEPTI

Nors dar tik pradžia rugpjūčio, pats vasaros viduris ir atostogų metas, tačiau amerikiečių spaudoje jau pradeda mirgėti šūkiai „Atgal į mokyklą“. Tai verslininkų garsinimai mokyklinės aprangos ir kitų prekių, reikiamų mokyklai belankantiam jaunimui. Verslininkai žino, ko jie nori ir ką jie daro: iš anksto pradėjus prekę garsinti, pirmas atkreipė į ją dėmesį ir greičiau bei daugiau jų parduos, taip gaudamas didesnę pelną. Tai verslininkui ir terūpi. Bet tokie „Atgal į mokyklą“ šūkiai pagauna ir mūsų dėmesį, tik, žinoma, ne verslo bei pasipelnymo, bet kitokiais tikslais. Mums rūpi lietuviškos mokyklos, kurios, deja, kasmet vis labiau ir labiau tuštėja, jų lankytojų pajėgumas menkėja, todėl ir tas didysis lietuviškos išlaikymo pagrindas — lietuvių kalba vis labiau ir labiau skursta. Vis daugiau ir daugiau mūsų jaunimas nutausta, nors šiam nutaustimo srautui sulaukyti daugelis iš mūsų tikrai negali nei darbo, nei laiko, nei lėšų.

Viena iš tokių išeivijoje lietuviškos švietimo ir lietuvių kalbos mokymu besirūpinančių įstaigų yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Gal ne vienas lietuviškos mokyklos mokytojas, jos tėvų komiteto pirmininkas ar Bendruomenės apylinkės pareigūnas ir nestebės šitokią teiginį perskaitęs, nes tiesiogiai ne vienas iš tų švietimo srities darbininkų tos PLB valdybos rūpestio nejunta, todėl skubiai jam paaiškinsim, kad čia mes kalbame ne apie mūsų pradžios ar aukštesniųjų lietuviškos mokyklą, kuriomis čia mano minėti pareigūnai rūpinasi ir jas išlaiko (nebauskit — pridėsiu ir Lietuvių fondo pagalbą), bet apie lietuvių išeivijos dvi stambiausias lietuviškos švietimo tvirtoves. — Vasario 16 gimnazija Vokietijoje ir Lietuvos katedra Chicagoje. Jos šiuo metu yra didysis PLB valdybos rūpestis ir tą rūpestį stipriai pajunta.

Prieš kelerius metus Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje padėtis buvo labai sunki. Mokslo metų pradžioje nebebuvo ten nė 60 mokinių. Buvo baiminamasi, kad ją remiančios Vokietijos įvairios įstaigos nenutrauktų paramos, o tai jau priverstų uždaryti duris. Susirūpinusieji gimnazijos vadovybei ir talką atskubėjo PLB valdyba: po visą išeiviją pradėjo ieškoti jai mokinių ir lėšų tiems jaunuoliams, kurie Vokietijoje nugalbenti ir juos ten išlaikyti. Dėl tokių pastangų klasės kasmet pradėjo pilnėti. Pastaraisiais mokslo metais Vasario 16 gimnazijoje mokėsi jau arti šimto mokinių. Dar nežinia, kiek jų bus šiais metais, tačiau ir PLB švietimo vicepirmininkė Birutė Jasaitienė ir jos sudarytam komitetui pirmininkaujantis Karolis Milkovaitis kartu su gausiais talkininkais iš visų jėgų stengiasi tą šimtą pasiekti. Tikėkim, kad jiems tai pasiseks. Tokiam darbui jie turi jau daug patyrimo. Bet šalia to nuolatinio darbo šie uolūs darbininkai turi dar ir kitą pareigą: jiems reikia telkti lėšas ir berniukų bendrabučio statybai, kurio jau seniai reikėjo. Praėjusi pavasarį sudegus pilies senam pastatui, ypač rimai gimnazijos jaunimui iš viso nebebuvo kur gyventi. Tris ketvirtadalis statybos išlaidų apmokėjo įvairios vokiečių įstaigos, tačiau ketvirtadalis, apie 200,000 dol., reikia sutelkti patiems lietuviams. Taigi komitetui darbo iki kaklo. Tačiau malonu patirti, kad Amerikos lietuvių šį uždavinį

supta ir į komiteto kreipimais labai teigiamai atsiliepia. Ir ne bet kaip, bet kartais ir nuostabiai, kaip pvz. Phoenix, Arizonos gyventojas Jonas Demerckas šiam tikslui paaukojęs net 15,000 dol. Dėkui jam. Labai dėkui dar ir dėl to, kad šis taurios sielos lietuvis yra ne koks nors milijonierius, bet tik kuklus pensininkas. Nerauskit, lietuvi milijonieriai, nors gal ir vertėtų jims šiek tiek susigėdinti, bet tik atidarykit savo pinigines ir, jeigu ne po penkiolika, tai bent po kelis tūkstantėlius PLB valdybai iškrapštykit... Kaip, sakykim, Evangelikų bažnytinė taryba, iš Jono Savio fondo paskyrusi 3,000 dol.

O tų tūkstantėlių reikia dar ir kitam dideliame darbui — Lietuvos katedrai. Jūs jau žinote, kad net aštunti metai, kai PLB valdyba dėl jos vargsta. Bet... Džiugi naujiena! Matyti ir to vargo pabaiga. Iš šešių šimtų tūkstančių dolerių, kuriuos PLB valdyba įsipareigojo sutelkti ir Illinois universitetui įmokėti, 550,000 jau sutelkta. Tik 50,000 „žaliukų“ bereikia, ir įsipareigojimas bus atliktas. Jeigu PLB valdybai pasiseks juos surasti iki spalio 1 d. kai pagal sutartį reikės įmokėti universitetui metinį įnašą 100,000 dol., ji galės mokėti dvių metų įnašą — 200,000 dol. iš karto, ir katedros steigimas bus atliktas vieneriais metais anksčiau. Nors ir tik pusantro mėnesio beliko, tačiau PLB valdyba labai uoliai dirba ir tikisi tuos 50,000 dol. surinkti.

Štai prieš savaitę laiko jos vicepirmininko Stasio Jokubausko vadovaujami talkininkai paruošė laimėjimų bilietus ir išsiuntinėjo maždaug 8,000 adresatų. Knyguteje dvylika bilietų. Knygutės kaina — 10 dol. Laimėjimai — 2,000, 1,000, 500 ir 100 dol. Jeigu bent trečdalis adresatų atsilieptų, PLB valdyba gautų 20,000 dol. pelno ir būtų tik 30,000 dol. Jų ieško PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas besisukinėjęs Amerikos rytiniame pakraštyje ir belankas jame gyvenančius bendruomenininkus. „Verta padėkoti Vytautui Izickui“ — kalba jis ir telefono ragelį — „kuris buvo vienas iš pirmųjų katedros rėmėjų ir nuolat padėjo telkti ją lėšas“. Ir priminė, kad ir dabar Izicko į pasitarimą sukviesti Bostono bendruomenininkai tuojau pat katedrai „sumetė“ 5,000 dol. Tokių dosnių aukotojų pirmininkas tikisi rasti ir daugiau, nes jų jau ir buvo, kaip pvz. dr. Karoblis, paaukojęs net 10,000 dol. O jeigu dar kiek ir truks, tai PLB valdyba tikisi jas gauti iš rudenį numatyto katedros įsteigimo baigiamąjo pokylio, kurio komitetui pirmininkauja turbūt pats dosniausias išeivijos lietuvis ir gabus lėšų telkėjas dr. Petras Kisielius.

Taigi aplamai atrodo, kad tos visos PLB valdybos bei jos nuosirdžių talkininkų pastangos bus labai sėkmingos. Bus pastatytas ir berniukų bendrabutis Vasario 16 gimnazijos sodyboje ir dar šiais metais bus baigta steigti Lietuvos katedra. Tai mums labai malonu. Tačiau dar reikia atlikti ir tikrai didelius darbus. Džiaugiamės? Taip! Turime ir dėl ko. Tik neleiskime tam džiaugsmui nueiti vėjais. Ne visos reikiamos lėšos dar sukelktos, tad paskubėkim ir kiekvienas su savo auka. Nereikia čia nei posėdžių, nei suvažiavimų, nei rezoliucijų. Tik pusės minutės čekiu parašyti. O abu šie lietuviškos švietimo tikrai verti. Stambesnių čekių.

Bronius Nainys

Puikybė smulkesnius asmenis greičiau apima, kaip didesnius, lygiai kaip gaisras

greičiau pagauna šiaudais dengtas trobeles kaip rūmus. S. Chamfort

ARTHURO RUDOLPHO LIKIMAS

Ar bus jam gražinta JAV pilietybė? (2)

Jis skundžiasi, kad jo vargai prasidėjo su raketų gamyba tuoliuose. Sawazkis jį pasiūkė į savo kabinetą ir įsakė, kad pirmą mėnesį būtų pagaminta 50 raketų. Rudolphas aiškino, jog jis bus laimingas, jei išeis penkios. 1943 m. gruodžio mėn. buvo pagamintos keturios ir tos pačios blogos, nežiūrint, kad Rudolphas į dieną praleisdavo 14-16 valandų, spresdamas įvairias problemas. Prasidėjo darbininkų spaudimas, maisto mažinimas ir grasinimas Rudolphui. Jam norint bent kiek pagerinti darbininkų gyvenimą ir tuo padidinti produkciją, Sawazkis pagrasino Rudolphą įmesti į koncentracijos lagerį.

Nežiūrint visų sunkumų, pagaminamų V-2 skaičius po truputį didėjo. Betgi, jas bandant Lenkijoje, 50% susprogdavo vos pakilusios į orą. Rudolphas gavo telegramą vykti į Berlyną pasiūkinimui. Anot jų, tai buvo taris žengimas į liūtų narvą. Laimingų būdu išisuko. Tuo metu Sawazkis gavo nervų priepuolį ir reikalai pradėjo taisyti, nes šiek tiek buvo pagerintos dirbančiųjų sąlygos. To pasėkoje į mėnesį pagaminavo iki 700 V-2.

Tuneliai ir koncentracijos lageris Dera buvo pilni vokiečių seklių, nes SS bijojo, kad neįvyktų sabotažų. Nežiūrint visko, jie vis tiek pasitaikydavo. Gyvi likę kaliniai pasakoja, jog vietoje gerų dalių jiems kartais pavykdavo išsiūsti blogas. Nematant, jie šlapindavosi ant V-2 elektrinės sistemos, kad ji greitai pradėtų rūdyti. Įtariamus sabotažus, esančius kankinądavo arba pakardavo. Karui einant ir pabaiga,

kaliniai ruošėsi užimti fabriką ir išžudyti visus vokiečius. Planuojamas sukilimas nepavyko. SS surošė masinį žmonių korimą. Tokiu būdu buvo nužudyta 12 rusų kalinių. Baisių egzekucijų stebėti buvo suvaryti visi darbininkai. Jas matė ir Rudolphas.

Karo pabaiga

Aliantams artėjant prie V-2 fabriko, dabar esančio Rytų Vokietijoje, Rudolphui ir kitiems aukštesiems pareigūnams buvo įsakyta drauge keliauti su esančiais. Sklido gandai, kad raketų mokslininkai bus laikomai įkaltais, vedant derybas su nugalėtojais. Kiti gi sakė, kad jie bus išvežti į laukus ir kulkosvaidžiais sušaudyti, kad priešai negalėtų pasinaudoti jų talentais.

Nemažai automobilių vilkicinei, kurioje buvo ir Rudolphas, SS įsakė vykti į Oberammergau nedidelį miestelį, esantį Bavarijos Alpe. Ten, slenkant nerimo dienoms, nelaukdamas karo pabaigos, Rudolphas, kaip aukštas pareigūnas turintis valdišką automobilį, su soferiu nutarė pabėgti. Keliavo iš kaimo į kaimą, apsisotdami privačiuose namuose ir klausydami radijo. Juos supo prancūzai, rusai ir amerikiečiai. Rudolphas su soferiu galvojo, kad prancūzai yra jų mirtini priešai, o rusai barbarai. Liko viena išeitis — pasiduoti amerikiečiams. Jiems taip bėlosofuojant, per užimtas radijo stotis sovietai varė stiprią propagandą, kviesdami mokslininkus pereiti į jų pusę ir žadėdami, jiems labai geras darbo sąlygas.

Išgirdę, kad von Braun ir kiti jau yra amerikiečių rankose, jiems pasidavė ir minėti du asmenys. Kariuomenės amžiaus vyrai buvo išrikiuoti, klausinėjami jų pavardžių ir tikrinama jų dokumentai. Paaiškėjus, kad Rudolphas turėjo reikalų su V-2, jis buvo išgabentas į Garmisch-Partenkirchen. Čia jį nuodugniai apklausinėjo amerikiečių pareigūnas, kuris, baigęs tardymą, parašė: „100% nasis, pavojingas tipas, grasa saugumui, siūloma izoliuoti“. Šį irasą amerikiečių žurnalistui parodžius jau į Vokietiją sugrįžusiam Rudolphui, jis, kiek pagalvojęs, pareiškė, kad tai greičiausia bus žydo darbas.

Kova dėl V-2 raketų

1944 m. pabaigoje aliantai buvo pasirašę sutartį, pagal kurią, karui pasibaigus, turėjo būti sudaryta speciali komisija, kurios uždavinys buvo padalinti įvairias Vokietijoje rastas gėrybes karą laimėjusioms valstybėms. Į grobio sąvoką įėjo ne tik fabrikai, karo reikmenys, V-2 raketos, bet ir laboratorijų įrenginiai, bandymų stočių aparatūra, įvairūs su išradimais susiję projektai.

1945 m. balandžio 11 Mittelwerkas pateko į amerikiečių rankas. Jie didžiai nustebė ten radę gana daug V-2 dalių. Pagal zoninį pasidalinimą po karo, šis fabrikas turėjo atitekti sovietams. Amerikiečiams buvo aišku, kad kas turės V-2 raketą, nesantįs vienos tonos bombas, tas bus padaręs žymų suolį po karo ginklavimosi lenktyne. Todėl, nekrepdamai dėmesio į

pasirašytą sutartį, pačia pirmą dieną pradėjo ženklini, ką jie turi iš Mittelwerko pasiimti. Tai sužinoję, atskubėjo angliai ir pradėjo reikalauti grobio dalies. Amerikiečiai atsiskakė jų pretenzijas patenkinti. Ipykę britai, jiems įteikė labai griežtą protesto notą. Ir tas nieko nepadėjo. Besiginčijant, 1945 m. gegužės 8, vidurnaktį, pasibaigė karas ir amerikiečių kariai paskubomis pradėjo krauti raketą ir vagonus ir siūsti į Antverpeno uostą, kad jų nepasigrobtų rusai. Britai, sužinoję, kad raketos jau prekiniuose laivuose, pasiuntė naikintuvą, bet ir šį kartą jie pralaimėjo.

Mokslininkų verbavimas

Pasiuntę V-2 raketą į JAV, aukšto rango Amerikos kariškiai, nieko nelaukdamai, pradėjo rūpintis geriausių vokiečių raketų mokslininkų prisiviliojimu. Iš 500 jie pasirinko 124 ir su jais pradėjo vesti derybas dėl vykimo į Ameriką. Pradžioje siūlė šešių mėnesių raštiško darbo sutartį su sąlyga, kad šeimos nariai pasiliktu Vokietijoje. Mokslininkai reikalavo, kad sutartis būtų pasirašyta nemažiau kaip trim metams ir kad jiems būtų leista pasiimti šeimas. Kitu atveju jie pasiliku Vokietijoje, taisy dvi raščius, radijas, o gal kam gamins V-2 raketą. Sovietams pajudėjus Mittelwerko link, aplink kurį gyveno daugiausia mokslininkų šeimų, amerikiečiai išsigando, kad gali netekti didelių talentų, sutiko su visais jų reikalavimais ir pasiuntė kariskus sunkvežimius išsklaidyti šeimų surinkimui. Kadangi rusai kitą dieną jau turėjo būti Mittelwerke, minėtas darbas buvo atliekamas labai skubiai — šeimoms duodant pasirouoti apie pasivalandį laiką.

Apie 20 mokslininkų nutarė vykti į Angliją ir keli į Sov. Sąjungą. Paskutiniųjų tarpe buvo ir Helmutas Groettrupas, kuris, manoma, labai daug prisidėjo prie pirmo sovietų satelito pasisuntimo aplink žemę. Jis vyko į Maskvą, nes nenorėjo, kad jo viršininkas būtų von Braun. Kitais žodžiais tariant, jis norėjo groti pirmuoju smuiku.

1945 m. pabaigoje Rudolphas ir kiti pradėjo kelionę į Ameriką. Sekančių metų pavasarį kariuomenės vadai nutarė vokiečius laikyti JAV ne trejus metus, kaip sutartyje buvo numatyta, o visą laiką. Betgi tuojau iškilio formulu mokslininkai ir kiti, kurie neturi stogo virš galvos ir gyvena pasaulio didmiesčių gatvėse, siekia šimtą milijonų, kas sudaro labai rimtą problemą ir šią problemą princas Claus pavadino neturto simptomu. Benamių skaičius čia siekia 20,000.

grįžo į Ameriką. Tada jie pasidarė legalūs imigrantai. Vėliau norintieji gavo JAV pilietybę. Jų tarpe buvo ir Arthuras Rudolphas.

Darbai Amerikoje

Pirmas Rudolpho uždavinys buvo drauge su 50 vokiečių grupe vykti į White Sands, N.M., ir ten toliau tęsti bandymus su V-2, kuri, galvota, bus reikalinga Trečiajame pasauliniame kare. Netrukus buvo išvystyta tokia V-2, kuri iššauta pasiekė gana didelį nuotolį. Dabar ji vadinama vėlesniųjų raketų motina.

Iš White Sands Rudolphas išvyko į San Diego ir ten padėjo su projektuoti vadinamą „Hybrid rocket jet plane“. Tačiau nei Rudolphas, nei von Braunas šiuo darbu nebuvo patenkintas. Jiems atrodė, kad tas projektas jų sugebėjimui yra per menkas: Jų specialybė — didelės raketos. Vėliau Rudolphas darbovis prie Pershing ir Redstone raketų išstbulinimo bei jų gamybos. 1949 m. kariuomenė Rudolphą pasiuntė į Huntsville, Ala., ir pavėdė ten buvusį tuščią cheminių ginklų arsenalą paversti į atieties raketų fabriką.

Ten besidarbuojant ir palaikant glaudžius santykius su amerikiečių mokslininkais, 1956 m. pradėjo jaustis, jog jie turi slapų informacijų, kad rusai ruošia kažką nepaprastą. 1957 m. spalio 4 buvo susekė radijo signalai, einantys iš apie žemę skriejančio rusų Sputniko. Amerikiečių tarpe kilo savotiška panika. Girdejos balsų, kad jie, galbūt, yra pasigavę blogus vokiečių mokslininkus. Taip įvyko todėl, kad sovietai išskirtinai dėmesį skyrė erdvių satelitui, o amerikiečiai — raketoms karo reikalams.

BAV

BENAMIŲ PROBLEMOS

„Jei benamių, valkatų ir pabėgėlių problemos Trečiojo pasaulio miestuose nebus išspręstos, tai šitos grupės bus stiprus šaltinis politiniams ir socialiniams neramumams“, pasakė Olandijos princas Claus kongrese Amsterdame apie benamių problemas. Šitas kongresas yra pasirošimas tarptautiniams benamių metams, kuriuos Jungtinės Tautos paskelbs kitais metais. Asmenų skaičius, kurie neturi stogo virš galvos ir gyvena pasaulio didmiesčių gatvėse, siekia šimtą milijonų, kas sudaro labai rimtą problemą ir šią problemą princas Claus pavadino neturto simptomu. Benamių skaičius čia siekia 20,000.

T.

Algis Silas (vidury), dirbęs Pabaltiečių Jungtiniame komitete, su kitu Pabaltijo tautų atstovais ir amerikiečiais pareigūnais.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Praėjusių dienų nuotykių
VLADAS RAMOJUS

9

Red. St. Vainoro kabinetas buvo „Naujienų“ namo antrojo aukšto užpakalinėje pusėje. Jis ten dirbdavo vienas, kitų netrukdomas, šešias dienas savaitėje turėdamas prirašyti visą pirmąjį puslapį. Žinias užsienio politinių įvykių puslapio redaktoriams daugiausia ima iš paskutiniųjų radijo pranešimų ir didžiųjų dienraščių. Darbas nelengvas, sakyčiau, įtemptas kiekvieną minutę, nes žinios kartais labai keičiasi. Redaktorius lengviau atsidūsta, kai vėlyvą popietę metropazas uždaro pirmąjį dienraščio puslapį ir perduoda spausdinimo mašinos operatoriui. Tada redaktorius Stays Vainoras lengviau atsikvėpdavo, o kartais sekmadienį vidudienį, baigę rinkti ir laužyti „Naujienų“ pirmadienio laidos pirmąjį puslapį, sustodavom lietuviškoje aludėje, ypač pas Balį Pakštą Brighton Parke, atsidusti ir nuosirdžiai pasikalbėti. Nors aš priklausiau Lietuvos Fronto bičiuliams, o Stays Vainoras buvo skandinavų pažiūrų socialdemokratas, bet mūsų pokalbiai būdavo tikrai atviri ir nuosirdūs.

„Naujienų“ redakcijoje dirbo ir nepriklausomos Lietuvos veteranas laikraštinkas Juozas Pronskas, buvęs vyriausio Klaipėdos vaduotojų štabo narys, anksčiau kurį laiką gyvenęs Amerikoje ir tada jau talkininkavęs „Naujienoms“. Įdomus ir šnekus tai buvo žmogus, nors radikaliai

liai kairysis, savo straipsniuose dažnai gnybdavęs katalikams, tačiau draugavo ir mėgo įvairių pažiūrų žmones. Gyveno „Naujienų“ namo trečiam aukšte įrengtam butelyje. Buvo labai vašingas, savo bute kartas nuo karto surengdavo balikus, ant stalo padėdamas viską, ką tik turėdavo. Dėl linksmo būdo ir kalbumo spaustuvės štabas jį vadindavo tiesiog Juozuku. Jam beveik niekad nepridedavom redaktoriaus titulo.

Juozas Pronskas mėgo daug keliauti. Kartais pėsčias paėzere nuėdavo iki Sandūno, o vėliau ir iki Union Pier. Ilgesnes keliones atlikdavo autobusais ir traukiniais, mėgdavo Kanados šiaurę. Rašydavo daug ir temų turėdamas begales — nuo kelionių aprašymų iki sekso ir įvairių fantazijų. Buvo dienu, kada jis vienas savo raštais galėjo užpildyti 3-4 dienraščio puslapius.

Tačiau, kaip atrodo, kai kuriuos J. Pronskaus rankraščius sulaukydavo red. K. Augustas ir „užmarinuodavo“ tose aukštesiose rankraščių krūvose and savo rašomojo stalo. Tokiais atvejais J. Pronskas pasiusdavo. Kai kiti redaktoriai tarnyba baigė išėidavo namo. J. Pronskas darydavo kratas K. Augusto kabinete. Tekdavo kai kada spaustuvėje dirbti ir vakare. Žiūrėk, ir atbėga Juozukas su krūvele savo senesniųjų rankraščių, rastų K. Augusto kabinete. Ir prašo juos rinkti... Kai kada tokiais atvejais spaustuvės vedėjas K. Vaitkevičius ir drožia: — Juozuk, jei fundysi, tai rinksim... Juozukas pažada fundyti ir pažada įvykdo... Taip kai kurie J. Pronskaus straipsniai ir patekdavo į dienraštį be vyresniųjų redaktorių žinios ir leidimo.

Prisiminęs šias plonybes, jokiū būdu nenoriu nuvertinti J. Pronskaus, kaip buvusio gabaus žurnalisto, parašiusio daug labai vertingų ir įdomių

straipsnių, savo laiku rašiusio ir feljetonus Aklasmakatalikams, tačiau draugavo ir mėgo įvairių pažiūrų žmones. Gyveno „Naujienų“ namo trečiam aukšte įrengtam butelyje. Buvo labai vašingas, savo bute kartas nuo karto surengdavo balikus, ant stalo padėdamas viską, ką tik turėdavo. Dėl linksmo būdo ir kalbumo spaustuvės štabas jį vadindavo tiesiog Juozuku. Jam beveik niekad nepridedavom redaktoriaus titulo.

Juozas Pronskas mėgo daug keliauti. Kartais pėsčias paėzere nuėdavo iki Sandūno, o vėliau ir iki Union Pier. Ilgesnes keliones atlikdavo autobusais ir traukiniais, mėgdavo Kanados šiaurę. Rašydavo daug ir temų turėdamas begales — nuo kelionių aprašymų iki sekso ir įvairių fantazijų. Buvo dienu, kada jis vienas savo raštais galėjo užpildyti 3-4 dienraščio puslapius.

Tačiau, kaip atrodo, kai kuriuos J. Pronskaus rankraščius sulaukydavo red. K. Augustas ir „užmarinuodavo“ tose aukštesiose rankraščių krūvose and savo rašomojo stalo. Tokiais atvejais J. Pronskas pasiusdavo. Kai kiti redaktoriai tarnyba baigė išėidavo namo. J. Pronskas darydavo kratas K. Augusto kabinete. Tekdavo kai kada spaustuvėje dirbti ir vakare. Žiūrėk, ir atbėga Juozukas su krūvele savo senesniųjų rankraščių, rastų K. Augusto kabinete. Ir prašo juos rinkti... Kai kada tokiais atvejais spaustuvės vedėjas K. Vaitkevičius ir drožia: — Juozuk, jei fundysi, tai rinksim... Juozukas pažada fundyti ir pažada įvykdo... Taip kai kurie J. Pronskaus straipsniai ir patekdavo į dienraštį be vyresniųjų redaktorių žinios ir leidimo.

Prisiminęs šias plonybes, jokiū būdu nenoriu nuvertinti J. Pronskaus, kaip buvusio gabaus žurnalisto, parašiusio daug labai vertingų ir įdomių

Liepos 13 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje vyko rašytojų, laureatui Jurgui Gliudai jo 80 m. amžiaus sukakties proga pagerbti akademija. Paskaitą skaitė rašytoja Alė Rūta. Vaisių metu sukaktuvinį tortą piauona Marija ir Jurgis Gliudai, dešinėje — sukaktuvininko sūnus Jurgis, Jr., ir vaikaitis Jurgis.

Nuotr. Pr. Gasparonio

LENKIJOS SPAUDA

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Prieš 41-rius metus, t.y. 1945 m. balandžio mėn. 21 d. Sov. Sąjunga ir Lenkijos tautinis komitetas (nors Varšuvos dienraštis „Express Wiczoyny“ rašo „Polska“) pasirašė draugiškumo, bendradarbiavimo ir savitarpinės pagalbos sutartį. Ši sukaktis visoje Lenkijoje buvo iškilmingai atžymėta. Centrinis minėjimas įvyko Varšuvos teatre. Be Gudijos svečių (dalyvavo dar ansamblis ir jos „vyriausybės vicepremieras“), Sov. Sąjungos ambasadorius Varšuvoje Vladimir Brovikovo ir kt. socialistinių valstybių atstovų, iškilniėje dalyvavo tai pat WCSPS nariai su sekretoriumi Kazimieras Mockiavicius (taip rašo lietuvių pavarde Varšuvos dienraštis). Negaliu pasakyti, ką tos WCSPS raidės reiškia, tačiau spėju, kad tai profsąjungos kokios nors šaka.

„Express Wiczoyny“ neužmiršo ir Libijos reikalų pažymėdamas balandžio mėn. 22 d. laidoje, kad Reaganas numato tolimesnius Libijos puolimus.

Dar daugiau tuo reikalu rašo kitas Varšuvos dienraštis „Życie Warszawy“, įdedamas pirmame ir tęsinį ketvirtame pl. psl. straipsnyje „Nerimsta balsai, smerkiantieji Libijos agresiją“. Jame atspausdinti socialistinių valstybių pasisakymai, posėdis JT bei debatų D. Britanijos parlamente.

Kadangi „Życie Warszawy“ balandžio mėn. 18 d. buvo penktadieninė laida, joje aštuoni puslapiai skiriami įvairiems skelbimams: darbuotojų paieška, darbininkų, parduodamos automatinės, mirties pranešimai, butų keitimai ir t.t. Įdomus yra POLMOT įstaigos pranešimas, suteikiant joje galimybę nusipirkti dizelinę „Toyota-Corolla“ automašiną. Kaina 5880 JAV dol. Pinigus reikia įmokėti PKO banke. Negali būti kalbos, kad tokia pinigų suma eilinis lenkas negali sutaupti per visą savo amžių. Tad, šis skelbimas taip komas lenkams, turintiems gimines JAV.

Ne visi lenkai, nežiūrint skelbimų, turi norą dirbti. Jie greičiau eina prie lengvo ir greito uždarbio spekuliacijos keliu. Esu kartą minėjęs, kad Varšuvos gyventojai spekuliacijai pasirinko aikštę prie sporto stadiono „Skra“ ir bazarą Kole priemiestyje. Balandžio mėn. 13 d. Varšuvos milicija, ieškodama vogtų daiktų, ypatingai automašinių dalių, prie sporto aikštės padarė „ablavą“, suimdama šešis spekuliantus ir konfiskuodama už 2 mil. zlotų įvairių prekių. „Życie Warszawy“ patalpino milicijos balandžio mėn. 6-13 d. svarbesnių įvykių pranešimą. Ir taip, tik vienoje savaitėje Lenkijos sostinėje įsilaužta į 65 butus, į 15 krautuvių, 20 automašinių, įvykdyti trys nužudymai, sulauktyti 81 vagiliai, 4 priverstau-

BATUNO

KREIPIMASIS

1985 spalio 15 d., bekalbėdamas Jungtinėse Tautose, JAV atstovas 40-tai Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos sesijai Gerald B. Solomon iškelė tautos apsisprendimo teisės klausimą Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

„Šiandien spauda ir persekiojimas yra Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių kasdieninė našta... Sovietų politika yra kaip tik tiesioginiai skiriama Pabaltijo kraštų etninio gyvenimo bei istorijos kraičio prislopinimui. Rusifikacija šiuose kraštuose vyksta įvairiomis priemonėmis: prievartiniai perygyvėnimas, padidinta rusų kolonizacija bei prigimtų religinių, kultūrinių bei socialinių tradicijų griežtu prispaudimu. Pabaltijo žmonės tesia pasipriešinimą“.

Nuo 1966 m. BATUNAS atstovauja Jungtinėse Tautose pabaltiečių interesams, ypač teisę tautos apsisprendimą. Jau dvidešimt metų BATUNAS reguliariai informuoja Jungtinių Tautų misijas apie Pabaltijo istoriją bei dabartinę būklę. Ypač daug dėmesio nukreipta į Jungtinių Tautų programą — į žmogaus teises, religinį persekiojimą, dekolonizaciją.

Be kita ko, stengiamasi įtaigoti Jungtinių Tautų misijas šiuos klausimus kelti Jungtinių Tautų forumuose. Paprasčiau atveju tai reiškia paminėti Pabaltijį kalbose ar deklaracijose, o svarbiausiu atveju įtraukti Pabaltijo kraštų klausimą į Jungtinių Tautų programą.

Pirmaisi gyvenimo metais BATUNAS darbo jėgas nukreipė beveik išimtinai į Jungtines Tautas New York. Paskutiniame veiklos dešimtmetyje jis pradėjo siųsti delegacijas į Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos sesijas Ženevoje. Rezultate pabaltiečių rūpesčiai dažniau yra keliami įvairiose Jungtinių Tautų forumuose. Įvairiom tarptautinėm pabaltiečių organizacijom prašant, BATUNAS sustatė programą įgyvendinti Europos parlamento rezoliucijos siūlymus apie Pabaltijo tautas. Tam reikalui BATUNAS pasamdė Europos skyriaus vedėją, kuris pilnu laiku organizuoja bei vadovauja švietimo ir politinės akcijos kampanijai užsienio reikalų ministerijose, kitose organizacijose bei pabaltiečių grupių tarpe Vakarų Europoj.

Programa yra ambicinga. Joje besidabuojujantys supranta, kad ją įgyvendinti reikės sumanumo ir sunkaus darbo. Mūsų siekiai bus realūs tik su Jūsų finansine parama! Padėkite mums profesionaliai informuoti bei sviesti Jungtinių Tautų diplomatus, pasaulinę spaudą ir kitas organizacijas apie Pabaltijo kraštus! Iš anksto dėkojame.

Heimo Ainsio Pirmimininkas

Gintė Damušytė Vicepirmininkė

kad Joachimas Levelis buvo gimęs Varšuvoje sulenkėjusio vokiečio šeimoje. Jo tikroji pavardė buvo Liolhoffel. Palaidotas netoli Rasų kapinių gautas. Jo vardu buvo pavadinta viena Vilniaus lenkų gimnazija.

PLB raštinėje kun. J. Margis, svečias iš Argentinos, raštinės vedėja Danutė Korzonienė ir PLB vicep. dr. Tomas Remeikis.

PIETVAKARIUOSE

„Pietvakariuose“ — mūsų išeivijos istorijos gabalėlis. Parašyta kun. J. Burkaus, „Suduvos“ leidinys, 439 iliustruotų pusl.

Mūsų kunigai išeivijoje ne visi darbovisi tik lietuvių tarpe. Žymus skaičius visą savo gyvenimą pašventė tarnybai ir veiklai ne lietuviams. Tai tik todėl, kad patarnauti lietuviams iki šiol lietuvių kunigų pakako. Kai kurie iš tų kunigų patarnaudavo ir lietuviams, bet jų pagrindinis užsiėmimas buvo ne tarnyba lietuviams. Pavyzdžiui kun. dr. P. Aleksa patarnaudavo ir lietuviams, bet buvo atsakingose pareigose Portland, Or., vyskupijos kurijoje. Kun. dr. P. Manelis patarnaudavo ir lietuviams San Francisco apylinkėje, bet iki pensijos amžiaus buvo profesorius ir kapelionas katalikiškoje kolegijoje. Kun. dr. V.A. Mankeliūnas, patarnaudamas Caracas, Kolumbijoje, lietuviams, buvo iki pensijos metų Valstybės universiteto profesorius ir fakulteto dekanas, universiteto žurnalo redaktorius. Panašių pavyzdžių yra ir daugiau.

Šioje Amerikos pastarąjioje darbo ne lietuvių tarpe kelios dešimtys kunigų, nuo Miami, Fla., iki Seattle, Wash., įskaitytinai. Savo veiklos ir pasiėmimo rezultatais jie paliko ne lietuvių tarpe tokį atminimą, kad jų vardai ten bus ilgai minimi, per juos ten liko teigiama nuomonė apie lietuvių bendrą. Deja, mūsų kunigų išeivijoje pilnos istorijos niekas neparasys.

Nors namų taip atrodo, kad nors apytikrą bendrą vaizdą istorijos galima susikurti iš kunigo J. Burkaus knygos: „Pietvakariuose“. Jis čia aprašo būrelį lietuvių kunigų, kaip jis sako, realistiškai, veiklą Amerikos New Mexico ir Texas valstijose. Kad tas realistiškumas būtų pilnas ir realiai suprantamas, reiktų vieno vargiant amano dalyko, — tai paveikslų daugelio bažnytinų pastatų, kokius tie lietuvių kunigai rado ir kokius jie paliko. Žodžiais tai pavaizduoti yra visiškai neįmanoma. Apie tuos kunigus, apie kuriuos kun. J. Burkus kalba „Pietvakariuose“, viena proga El Passo vyskupas Sidney M. Metzger, man sakė: „Tie lietuvių kunigai yra tokie, kad aš iš anksto esu nusiteikęs atleisti jiems net ir didesnę koki nors nusikaltimą, jeigu toks pasitaikytų“.

Nors šiuose „Pietvakariuose“ rašome apie man žinomus asmenis ir vietas, daugelį faktų, bet skaičiau tai su didesniu dėmesiu negu įdomią apysaką. Tai įdomi, kartais intriguojanti reali mūsų išeivijos istorijos dalelė. Manau, kad ji bus ne mažiau įdomi kiekvienam ją skaitančiam.

Vysk. V. Brizgys

KANADIETIŠKAS DOLERIS

Kanada pakeis popierinę vieno dolerio monetą metaline. Bet Kanada pasimokė iš JAV patirties su 1979 išleistu metaliniu Susan B. Anthony moneta, kurios žmonės vengė, nes ji per daug panašė į 25 ct. pinigą. Kanadiečių pinigai bus vienuolikakampis ir gelsvos spalvos, kad skirtųsi nuo kvoterio — 25 ct. monetos. Tikimasi trejų metų laikotarpyje pašalinti popierinius pinigus iš apyvartos.

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. - Tue. 9-4, Wed. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO SINCE 1905

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutauti“ ar „nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“. O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai bei nevertotini žodžiai ir posakiai. Būtina kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m. 240 psl. kietais viršeliais.

Gauinama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629 Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti 1-rių metų vaiką 3 dienas į savaitę.

Skambinkite 460-9123

FOR RENT

67-tos ir Whipple apyl. išnuomojami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3 1/2 ir 4 kamb., po 1 miegamą. \$295 ir \$315 į mėnesį. Pensininkams nuolaida.

Skambint 779-6193.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Nori pataisyti, atnaujinti, pristatyti ar pakeisti ką nors savo name? Tai viską padarysiu už prieinamą kainą.

471-2406.

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos: Nuo 9-v. ryto iki 5 v. vakaro. Seštadieniais pagal susitarimą.

Crosby's Blueberries

Open 8a.m. to 6p.m. daily.

Take I94 to first Michigan exit (M239), right 1 1/2 miles to 1000 N. right 1 mile to Crosby's.

(219) 326-8712

DĖMESIO!

Kugelio ir Cepelinų mėgėjai-jos! Nevarkite tarkuodami bulves su rankine tarka, nes CICEROJE yra daromos ir parduodamos nebrangiai, ELEKTRINĖS bulvės tarkoti mašinos. Įsigykite ir džiaugsite, kad nereikia daugiau vargti tarkuojant bulves. Kreiptis: B. Novickis, 1927 S. 49th St., Cicero, IL 60650. (312) 863-3071.

Century 21

Olsick & Co. Realtors

1180 State St., Lemont, IL 257-7100

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drožės.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**

ALGIRDO GUSTAIČIO

KELIONĖS NEŽINOMUOSE

KRAŠTUOSE

Nuotaikingai aprašyti atsiminimai iš kelionių po:

MEKSIKĄ MALAJIJĄ SINGAPORĄ JAPONIJĄ HONG KONGĄ KINIJĄ THAI

Autorius su dail. J. Pautieniumi Meksikoje 1963 m.

Gauinama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar pridėda .72 valstijos mokesčio.

KARIAI SAUGOJA VAIKUS

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

„Apie 86 tūkst. amerikiečių vaikų yra saugojami karių. Jie lydi juos į mokyklą, tikrina prie įėjimo kišenes, pažymėjimus. Tai daroma vaikų gerovei, tačiau jie to nesupranta“ — rašo amerikiečių karių dienraštis „Stars and Stripes“ š.m. balandžio 25 d.

Berlyno amerikiečių ligoninės psichologas T. Micka korespondentui pareiškė, kad vaikų veiduose nesimato jaunatviško džiaugsmo, šypsenos, kadangi atliekant prie mokyklos durų jų patikrinimą, jie jaučiasi kaip nusikaltėliai. Frankfurto ligoninės vaikų psichologas William Klein dienraščio bendradarbiui pareiškė, kad vyresnio amžiaus mokiniai rūpinasi ir galvoja pamokų metu apie savo tėvus. Tokiu pavyzdžiu gali būti netoli mano gyvenvietės didelio amerikiečių gyvenamojo rajono evakuacija, nakties metu, gavus policijai pranešimą, kad apartamente padėtos bombos. Tėvų

nešami mieguisti vaikai verkė, autobusu nuvežti į mokyklą su karine apsauga, drebėjo iš baimės. Teko su keliais tėvais išsikalbėti, kadangi ir mano apartamente gyvena kelios amerikiečių šeimos.

Mano nuomone, visai teisingai pasielgė Heidelbergo Mark Twain vardo mokyklos vedėja Joan Wilcox, paprašydama mokytojų šamokslų klausimą išdiskutuoti kartu su vaikais. Jaunuoliai savo baimę diskutavo su mokytojais ir jautėsi kiek ramesni. JAV armijos psichiatrinis patarėjas Robertas Sokol taip pat patarė tėvams laikytis ramiai, nesivaikyti įvairių pasakų. Tas labai kenkia vaikams.

„Stars and Stripes“ dienraščio korespondentas apklausinėjo ir mokyklinio amžiaus vaikus. Štai kelios ištraukos: Karen Braden, Stuttgarto amerikiečių gimnazijos dešimtos klasės mokinė pasakė, kad pradėjo jį turėti baimę, matydama ginkluotus palydovus. Tačiau išsikalbėjusi su tėvu, nusiramino. Kita, vienuoliktos klasės mokinė Kaiserslauterne amerikiečių karių laikraščiu pasakė, kad ji, matydama ginkluotus palydovus, jaučiasi saugiai, nors taip pat norėtų gauti daugiau informacijos dedamų bombų klausimais. Ašafenburgio pradžios mokyklos vedėjas James Halley pareiškė, kad vaikų apsauga yra labai gera. Ji nepastebėjo baimės vaikų tarpe. Vaikai yra išpėti, paaiškinant visas apsaugos priemones

DRAUGAS, penktadienis, 1986 m. rugpjūčio mėn. 8 d. 5

apie 400 tūkst. Kas nukentės? kelionė į Sov. Sąjungą. Komu- Daugiausia viešbučiai, lėktuvai, nistini kraštą jie laiko saugiu nuo valgyklos, suvenyrų krautuvės, bet kokio terorizmo. nustodami apie 200 mil. dol. Savaitraštis pažymi, kad 125 Puikybė ir angelus pražudo. tūkst. amerikiečių užsiregistravo Emerson

A.†A.

PETRIU JANUŠKAI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame jo žmoną BIRUTĘ, sūnų ARŪNĄ ir dukterį RŪTĄ su šeimomis, dukterį BIRUTĘ, brolius MYKOLĄ ir VINČĄ, seserį MARIJĄ KRIAUCIŪNIENĘ, artimuosius, draugus ir pažįstamus.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos
Detroito skyrius

A.†A.

ALEKSANDRUI BARADUI

mirus, jo žmonai, mūsų narei, GENOVAITEI bei jos artimiesiems reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

Lietuvos Dukterų draugija

Lietuvos kariuomenės majorui

A.†A.

LIONGINUI LEKNICKUI

mirus, jo žmoną APOLONIJĄ, dukterį MEILUTĘ su šeima, sūnų MINDAUGĄ su šeima, svainį JURGĮ INČIURĄ ir kitas gimines nuosirdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Jadvyga ir Petras Gruodžiai
Čičikų šeima

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Pereitais metais Vakarų Vokietija aplankė 1.3 mil. amerikiečių. Siemtį jų laukiama

„Draugo“ gegužinės pietų talkininkės dirba, kad lankytojai būtų patenkinti.

Nuotr. V. Rimšelio

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

AMERIKOS LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS

Liepos 30 d. Floridos Amerikos Lietuvių klubo mažojoje salėje vyko pirmas naujai sukurto St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų klubo visuotinis narių susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo klubo pirmininkas Stepas Lungys ir sekretoriavo Petras Vasiliauskas. Klubas steigiamoji susirinkimo protokola ir valstyjos išduotus dokumentus legaliai klubui veikti perskaitė sekretorius Petras Vasiliauskas. Protokolas susirinkimo buvo vienbalsiai priimtas. Klubo pirmininkas Stepas Lungys ir vicepirmininkas Jonas Kalpokas pranešimuose išryškino klubo veiklos gaires: pirmas jo uždavinys bus rūpintis į vargą patekusiais pensininkais, lankant savanorių sudarytai grupei, lėšų jiems materialiai padėti gaunant iš ruošiamų gegužinių ar iš labdaringos visuomenės aukų. Nebus užmiršti ir pajėgesnėji pensininkai. Jiems bus ruošiami pramoginiai parengimai, organizuojamos papigintos ekskursijos, o klubui augant, įteigū iškilų idėja savo namų statymui, nebūtų ir tam prieštaraujama.

Šiuo tarpu klubui priklauso 30 narių Klubas, kaip ir visos lietuvių patriotinės organizacijos, kiek išgalės leis, remia kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir savo kultūros puoselėjimo ir pratęsimo savųjų ir svetimųjų tarpe. Apie klubo išdą pranešimą padarė išdinininkas Albinas Gesius. Augantis narių skaičius atsiliepia ir klubo ižde. Iš nario mokesčio ir aukų gauta 101 dol. ir iš ruošų Floridos Amerikos Lietuvių klubui pietų 265.50 dol. Šiuo metu klubo ižde yra 299.65 dol. Darbščių narių dėmesys naujam klubui užtikrina finansinį jo stiprumą. Į klubo revizijos komisiją sutiko įeiti ir vienbalsiai buvo išrinkti Jurgis Judis, Antanas Gudonis ir Antanas Lukas.

Naujai įsisteigusį St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų klubą šiltai sveikino Floridos Amerikos Lietuvių klubo vardu to klubo vicepirmininkas Kostas Vaičaitis ir Kalantos šaulių kuopos vardu pirmininkas A. Gudonis, linkėdami sėkmingai įvykdyti tuos kilnius darbus, ištiesiant pagalbos ranką į vargą patekusiems broliams lietuviams.

St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų klubo valdyba buvo prašiusi daugiau lietuvių patriotinių organizacijų susirinkimui atsilankyti ir pareikšti savo nuomonę šiuo klubo veiklos reikalu, bet savo atstovų nesiteikė atsiti.

Baigiant susirinkimą klubo

pirmininkas Stepas Lungys padėjo susirinkusiems už jų atsilankymą, sveikinusiems už jų linkėjimus, aukotojams už aukas klubui. Jis taip pat neužmiršo padėkoti ir darbstiesiems talkininkams virusiems Floridos Amerikos Lietuvių klubui pietus, sutelkiant naujam klubui nemažą sumą pinigų, būtent vyriausiesiems virėjams A. Acieniui ir P. Vasiliauskui bei jų talkininkams R. Razgienei, A. Gesiui, Šmidtienei, Sungienei, Adelei Kaspariūnienei. Po savo padėjos klubo pirmininkas Stepas Lungys susirinkimą uždarė ir pakvietė visus dalyvius pasivašinti kavute ir pyragaičiais. Po kuklių vaišių susirinkimo dalyviai skirstėsi namo su viltimi, kad šis naujai įsteigtas St. Petersburgo Lietuvių Pensininkų klubas sėkmingai pradės purenti čia apleistus artimo gerovės dirvonus.

S. L.

PASTABOS DĖL SUSIRINKIMO

1986 m. birželio 7 d. įvyko Floridos Lietuvių Klubo susirinkimas. Susirinkimo dienotvarkę pateikė klubo pirm. A. Karnius ir susirinkimą pravedė. Iš pateiktų pranešimų paaiškėjo, kad klubas yra gerame stovyje ir ekonomiškai vedamas gerai. Dabartiniu metu turi gryno kapitalo pinigais 35,000 dol. ir skolų neturi, nors daug išleista virtuvės pagerinimui.

Bet kai atėjo laisvi pasisakymai ir klausimai, nežinia, ko valdyba pradėjo šaukti: „mums nereikia pamokymų ir plepalų, mes visi patriotai, ir valdyba žino ką daro“. Ne visi sutiktų, man rodos, klubo nariai patriotai su šiais iškeltais klausimais ir pasiūlymais.

1. Kaip knygyno reikalai, kuris dabar yra visai apvertkinoje padėtyje? Labiau yra įvertinamos mazgotės, negu knygos.

2. Kodėl klubas negalėtų duoti kokį kampa, kad knygų stalas pardavimui galėtų būti vietoje?

3. Kodėl „Bay Front“ tautų pasirodymuose, vykstančiuose vasario mėn., lietuvių stalas daugiausia užverstas okupuotos Lietuvos propagandinėmis knygomis?

4. Berods 8 metus išbuvus scenoje Laisvės paminklo paveikslas dabar išmestas į garažą. Jei scena kiek prastai, galima atstatyti ją salėje vieta.

5. Pirmininko pranešimas: „Mūsų tragiško birželio minėjimas įvyks šeštadienį, birželio 14 d. Lietuvių klube 2 val. Bažnyčioje oficialių pamaldų nebus“ (ir nebuvo).

Jei kuris narys ir ne taip išreikštų mintis, ne pagal valdybos įsitikinimą, neturėtų būti

suprasta blogai, nes turėtų būti visi klausimai valdybos ir susirinkimo diskutuojami.

Juozas Taoras

Mūsų kolonijos

Worcester, MA

MŪSŲ MIRUSIEJI

Birželio 28 d. iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios Notre Dame kapinėse buvo palaidotas a.a. Juozas Jusys, 97 metų amžiaus. Velionis buvo giliai religingas. Gilios patriotinės dvasios, kuris už lietuvių kalbą visada išdrįsdavo pasakyti tiesos žodį ir ją apginti. Nei vasaros karščiai, nei žiemos šalčiai nesulaikė jo nuo dalyvavimo šv. Mišiose Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, nors ir toli nuo jos gyveno. Nuliūdime pasilikti žmona Ona, dukterė ir dukterėčia, o Lenkijoje a.a. J. Jusio brolis.

Liepos 1 d. iš tos pačios bažnyčios palaidotas a.a. Vytautas Prapuolenis, 56 metų amžiaus, miręs po ilgos ir sunkios ligos. Velionis gyveno Windsor Locks, Conn. Mirė St. Francis ligoninėje, Hartford, Conn. Laidotuvės įvyko Worcester.

Liepos 13 d. prieš metus mirusios a.a. Liucijos Staškienės dukrelė Saulutė suruošė savo mamytei metinių progą prisiminimą. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje užrašė šv. Mišias, į kurias sukviėtė draugus, pažįstamus, gimines, ypač daug dalyvavo Dr. Vinco Kudirkos kuopos šaulių, nes a.a. L. Staškienė buvo minėtos organizacijos narė. Po šv. Mišių dukrelė Saulutė pakvietė visus pamaldų dalyvius pietums į parapijos salę.

Liepos 14 d. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa palaidojo tragiškai žuvusią narę a.a. Virginia Case. Ji liepos 10 d. važiuo kartu su jos vyro seseria. Netoli Webster ir Fremont gatvių sankryžoje susidūrė su dideliu sunkvežimiu. Automobilis,

J. M.

Washington valstijos „rain forest“ — samanomis pasipuošęs medis. Nuotr. G. Kriauciūniene

APLINK MUS

x Ateitininkų jubiliejinė stovykloje tema „Ateitininkas lietuviškos visuomenės narys“ kalbės Juozas Kojelis, vadovas, Ofelija Baršketytė, Gintaras Grušas, Jonas Vyšnionis. Stovykla bus Dainavoje rugpjūčio 10-14 dienomis.

x Ona Žiupsnienė, gyvenanti Chicagoje, gavo liūdina žinią, kad Vilniuje, okupuotoje Lietuvoje, liepos 24 d. mirė jos brolis a.a. Jonas Polikaitis. Taip pat Amerikoje liko jo brolis Klemensas Polikaitis su šeima, gyv. Midlothian, Ill. Liko daug giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

x Daina (Sidrytė) ir Algis Urbaičiai, šiuo metu gyvena Fairhope, Al., liepos 31 d. susilaukė sūnaus Andriaus Algio. Jaunuojų sūneliu džiaugiasi tėvai, seneliais tapę dr. Rimvydas Sidrys, Teresė ir Vincas Urbaičiai. Daina Urbaičienė yra „Draugo“ bendradarbė, tad ir redakcija sveikina jaunąją motiną.

x Illinois universitetas Urbanoje-Champain praneša, kad dekanas garbės sąrašą kaip gabūs studentai yra atžymėti tarp kitų dar ir šie: Linda Chiapetta, Paulius Kaitauskas, Michael Širvinskas, Rita Stukaitė ir Andrius Tamulis.

x A. a. Antanas Tamulionis mirė rugpjūčio 6 d. Clevelande. Velionis buvo gimęs 1904 m. sausio 5 d. Buvo Kybartų gimnazijos mokytojas ir direktorius, matematikas ir istorikas. Clevelande buvo lituanistinės mokyklos direktorius. Veikė ateitininkuose ir dešimt metų buvo Lietuvių Kriščiūnių demokratų sąjungos centro komitete.

x St. Xavier College (3700 W. 103 St., Chicago, Ill. 60655) praneša, kad registracija į visus fakultetus prasideda jau dabar. Mokslas prasidės rugšėjo 3 d. Informacijai galima skambinti 779-3300, ext. 220.

x „Draugo“ rugpjūčio 6 d. laidoje Aleksandro Barado mirties pranešime pasitaikė klaida organizacijos pavadinime. Turėjo būti „priklausė R. Liet. Bendruomenė“, o ne „Liet. Bend. registeris“.

x Atsiuntė po 7 dol. įvairiomis progomis inž. J. Martinkus, S. Ratkus, A. Urbonas, Pulkerija Tarulienė, J. Stankus, J. Šeštakauskas, J. Masteika, Julius Klypas, P. Čerkauskas, Danutė Balchas, F. Andriūnas, V. Kudirka, Stasė Kaluza, A. Darbutis, J. Vizgirda, Ona Meidūnas, J. Petraitis, F. Kavaliūnas, M. Abarius, B. Racevičius, Jonas Petronis, Mary Conrad, Petras Rudėnas, Jonas J. Kaunas, Edward Shilling, Vladas Bačiulis, Metys ir Rūta Jauniskiai, Juozas Žvinakis, Romas Butkūnas, Birutė Zemaitienė, B. Sakalas, Paul Ivaška, Dominikas Eitmanas, Anthony Thomas, Anas Berzinis. Visiems tariame aciū.

x Reikalingas sąskaitininkas (bookkeeper) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Skambinti Mutual Federal Savings, tel. 847-7747. (pr.)

x Liet. Tauragės klubas visus kviečia į linksmą gegužinę rugpjūčio 10 d. 12 val. Saulių namuose. Šokiams gaus „Avald Knoll“ orkestras. Klubu valdyba V. Pocius, sekretorius (pr.)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x Jaunųjų poetų kūrybos rinkinys „Keturi“ jau baigta spausdinti „Draugo“ spaustuvelyje. Jį leidžia Ateities literatūros fondas. Leidinyje yra sutelkta Jolantos Malerytės, Vainio Aleksos, Sauliaus Kubiliaus ir Gintarės Reimekytės poezija. Knygą jau bus galima įsigyti šį savaitgalį besibaigiančioje Lietuvių Fronto Bičiulių stovykloje ir prasidedančioje Jubiliejinėje ateitininkų stovykloje, Dainavoje. Po to ši kūrybingo jaunimo knyga bus lengvai randama ir ant leidyklos stalo Nėpaprastoje ateitininkų konferencijoje, Toronte.

x A. a. Pranas Matulionis, buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas, mirė š.m. liepos 30 d. Iš Lietuvos II-jo pasaulinio karo metu su šeima buvo pasitraukęs į Vokietiją. Po karo apsigyveno Winnipege Kanadoje, vėliau Chicagoje ir paskutiniu metu — prie Fish Lake ežero, netoli Sturgis, Mich. Liko nuliūdime žmogus dantų gydytoja Julija, dukra Daiva, sūnūs Margis ir Dobilas su šeimomis, seserys Ona Miniatiene ir Valerija Kuncaitienė Australijoje, ir sesuo Elena ir brolis Steponas Lietuvoje bei kiti giminiai ir artimieji.

x Kun. V. Kriščiūnevičius, Southfield, Mich., Gregor Radvenis, Los Angeles, Cal., pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir kiekvienas paaukoko po 15 dol. Nuoširdus aciū.

x Jonas Arlauskas, Chicago, Ill., suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 22 dol. auka. J. Arlauskas įrašome ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Stanley Dimgaila, Hot Springs, Ark., parėmė „Draugo“ 20 dol. auka ir pratęsė jo prenumeratą. S. Dimgaila skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos tariame nuoširdų aciū.

x Pranas Gaižutis, Oakville, Conn., nuoširdus lietuviško žodžio rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. P. Gaižutis skelbiame garbės prenumeratorium, o už realią paramą labai dėkojame.

x Danutė Gauriliūtė-Costello, APO-New York, N.Y., atsiuntė 10 dol. su tokiu laiškeliu: „Būnant Vakarų Vokietijoje su vyru dėl Amerikos kariuomenės reikalų, aš maloniai perskaitau „Draugą“, kai mums tėveliai jį atsiunčia. Aš siunčiu jums 10 dol. dienraščio pastiprinimui“. Nuoširdus aciū už paramą ir gražius žodžius.

x Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija per jos išdėminką Viktorą Kelmelį atsiuntė tokį laiškutį: „Sulig metinio draugijos narių susirinkimo ir valdybos pritarimo „Draugui“ paskyrė 25 dol. auką dienraščiui paremti. Siunčiu minėtą sumą“. Nuoširdus aciū visiems draugijos nariams.

x Aleksas Jaščemskas, Rockford, Ill., Vincas Šalčiūnas, Port St. Lucie, Fla., Vanda Milavickas, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

Prezidiumas Lietuvių katalikų labdarų sąjungos seime. Iš kairės: tarybos pirmininkas dr. Linas Sidrys, sekretorė Grasilija Meiluvienė ir inž. Algis Kazlauskas, sąjungos valdybos pirmininkas. Pažymėtina, kad ALKMS 20 kuopa, kuriai vadovauja G. Meiluvienė, yra Labdarų sąjungos amžina narė nuo prieškarinių laikų. Nuotr. Jono Kuprio

IŠ ARTIIR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Rašyt. Aleksandras Merkelis, kuris yra parašęs išsamias monografijas apie prezidentą Antaną Smetoną ir kan. J. Tumą-Vaižgantą, dabar yra parašęs monografiją apie Lietuvos himno kūrėją ir „Varpo“ žurnalo redaktorių dr. Vincą Kudirką. Jis ieško tik leidėjo, kuris apsiimtų šią vertingą knygą išleisti ir platinti.

— Lietuviai Amerikoje diskriminuojami, rašo Taipei (Taiwanas) dienraštyje „China Post“ liepos 13 d. numeryje. Pagal žinių agentūros UPI pranešimą perduodamas JAV federalinės civilinių teisių komisijos raporto ištraukas, tarp kitų Pietų ir Rytų Europos kilmės etninių grupių laikraštis pamini ir

x Dievo Apvaizdos Lietuvių parapija, Southfield, Mich., jos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius mums rašo: „...dėkingas esu už patalpintas mūsų parapijos žinias, ypač gegužinės garsinimą. Jūsų leidžiamam dienrašty. Atsilygindamas už tai siunčia 50 dol. čekį“. Nuoširdus aciū už mielą auką.

x Atsiuntė po 7 dol. aukų įvairiomis progomis Bladas Daukantas, El. Vilutis, Boris Vaišvila, B. Kondratas, M. Binkaitis, A. Razutis, S. Marcinkevičius, A. Valiukaitis, K. Miklas, A. Nelsas, Stepas Lukauskas, J. Kudirka, M. Kuras, Antanas Masaitis, A. Liutkus, H. Misliauskas, D. Kojelis, A. Sasnauskas, Maria Mogenis, Stella Kaulakis, M. Pakštys, Helen Buchinskas, Juozas Gasperas, A. Grinis, H. Butkus, P. Brizgys, J. Žukauskas, Vytautas Kubilius, Petras Maželis, K. Marcinkus, P. Grušys, Antanas Giniotis, J. Žebrauskas. Visiems tariame aciū.

Atsiuntė po 7 dol. aukų įvairiomis progomis dr. V. S. Vardys, rašyt. A. Markelis, Zuzana Petrauskas, V. Dėdinienė, Antanas Janušis, Elena Gaižutis, Vacys Mitkus, V. Meilė, Anthony ir Dian Kizlauskai, G. Žukauskas, J. Urbonas ir A.A. Didžiulis, Liuda Klauza, Petras Čelkis, Pranas Stuopelis, W. Kaman-tauskas, Edmund Judėnas, C. Palubinskas, Antanas Vinskas, Rudolph Neumann, K. Vaišvila, P. Dalinda, L. Kulnys, Juozas Juraitis, J. Švedas, S. Untulis, A. Šulaitis, Jonas Vyšniauskas, Jonas Plečkaitis, Ona Bakaitis, Edmund Binkis, S. Smaizys. Visiems tariame aciū.

lietuvius, kurie „praieityje yra patyrę nuoskaudų ir diskriminacijos. Nors dabar viešos diskriminacijos formos yra aiškiai sumažėję, tačiau kai kuriose socialinio ir ekonominio gyvenimo srityse pėdsakai dar jaučiami“. „Affirmative Action“, įstatymiškai remdama ir viešojoje opinijoje akcentuodama moterų, negrų ir ispanų kilmės amerikiečių teises, yra nuostolinga Pietų ir Rytų Europos kilmės amerikiečiams, rašo Taiwano laikraštis.

— JAV LB Vakarų apyg. pirm. Angelė Nelsienė prieš kiek laiko buvo parašiusi raštą Californijos valstybės švietimo departamentui, prašydama naujai ruošiamuose aukštesniojioms mokykloms vadovėliuose šalia žydų ir armėnų genocido pateikti informaciją apie genocidą Pabaltijo valstybėse. Šiomis dienomis gautas departamento atsakymas, kuriame dėkojama už sugestijas, prisiūstą informaciją medžiagą ir pažadama Nelsienėi, prieš spausdinant, leisti peržiūrėti vadovėlio rankraštį.

KANADOJE

— Inž. Gedas A. Sakus yra paskirtas „Bell-Northern Research“ bendrovės prezidentu. Šioje bendrovėje jis yra išdirbęs įvairiose pareigose jau 24 metus. Bendrovė savo skyrius turi Kanadoje, Anglijoje, JAV-bėse. Inž. G.A. Sakus turi išskirti į bendrovės centrą Ottawoje.

— Montrealio bendrovė „Vilnius Records“, išleidusi daug plokštelių, šiuo metu rengiasi išleisti sol. Vaciaus Verikaitio plokštelę V. Verikaitis lankėsi Montrealyje ir įdainavo lietuviškas dainas. Plokštelė pavadinta „Palik tik dainą man“. „Vilnius Records“ vadovauja muz. Aleksandras Stanke-Stankevičius.

Sol. Algirdas Brazis, Aldona Brazienė ir Irena Kerelienė džiaugiasi vasaros oru. Nuotr. J. Duobos

— Kun. Jonas Pilkauskas, iki šiol darbuosis Toronte Šv. Kryžiaus parapijoje, kur klebonu buvo vysk. A. Ambrozic ir dabar paskirtas Toronto koadiutorium, paskirtas klebonu. Jis yra gimęs Kanadoje čia baigęs mokslą ir visą laiką dirba tarp kanadiečių. Kun. J. Pilkauskas moka ir šiek tiek lietuviškai.

— A. a. Petronelė Grajauskienė, 92 metų amžiaus, birželio 14 d. mirė Hamiltone. Liko trys dukterys — Antanina Mikšienė, Albina Lietuvninkienė ir ses. Teresina, sūnūs Algis ir Bronius su šeimomis. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse.

— A. a. Edmundas Norkus, 38 metų amžiaus, po sunkios ir nepagydomos vėžio ligos mirė birželio 12 d. Nuliūdime liko jo žmona Rūta ir sūnus Erikas, dvi seserys, tėvai ir uošviai Nausėdai. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse. Už laidotuves buvo atvykęs net kun. G. Kijauskas iš Clevelando.

— Šiaulių rinktinė „Vilnius“ rengia rugpjūčio 24 d. gegužinę Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų sodyboje.

— Hamiltono šalpos fondas Vasario 16 gimnazijai pasiuntė 400 dol. — dalis „Aro“ koncerto pelno, o dalis suaukotų tam tikslui pinigų.

— Režis. Elenos Dauguvietytės - Kudabienės veikia teatro srityje aprašė gana plačiai ir įdėjo nuotrauką Hamiltono laikraštis „The Hamilton Spectator“. Pati režisierė papasakojo laikraščio reporteriui apie savo veiklą su lietuvių teatru.

— Aldona ir Zenonas Stanaičiai, Hamiltono lietuvių žinomi gyventojai liepos mėnesį atšventė savo vedybinių gyvenimo 25-rių metų sukaktį. Ta proga buvo vaišės, į kurias sukvatvininkai pasveikinti susirinko daugiau kaip šimtas giminių ir draugų. Sukvatininkai išaugino

DIDELĖ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Šį pavasarį buvusių čikagiečių Ramutės ir Romo Bartuškių šeimoje buvo atšvesta didelė šventė: dukterė Rita ir sūnus Linas baigė aukštųjų mokslus.

Rita Bartuškaitė su garbės pažymėjimu baigė University of Illinois Chicagoje, įsigydamą bakalauro laipsnį komercijos srityje (marketing). Visus ketverius metus buvo universiteto garbės sąrašė, 1986 metais UIC Marketing klubo buvo apdovano-ta „Superior Marketing Student“ pažymėjimu. Pakviesta į komercinių mokslų garbės organizaciją Beta Gamma Sigma ir išrinkta pirmininke jos U of I Chicago skyriui. Buvo gavusi Illinois General Assembly stipendiją (su lietuvių Chamber of Commerce rekomendacija).

Rita yra baigusi Šv. M. Marijos Gimimo pradžios mokyklą, Maria auks. mokyklą, Marquette Parko lituanistinę ir Kristijono Donelaičio aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Priklausė „Gran-

distry) laipsnį tame pačiame universitete.

1979 metais Linas baigė Quigley gimnaziją pirmuoju mokiniu ir tu pačių metų rudenį pradėjo chemijos ir biologijos studijas University of Illinois Chicagoje. Už ypatingai gerą mokimąsi buvo gavęs universiteto „FMC Merit Scholarship“, o taip pat ir

Dr. Linas Bartuška

Lietuvių fondo stipendiją. Po trejų metų studijų buvo priimtas į šio universiteto odontologijos fakultetą (paprastai priimami tik po ketverių metų) ir jau pirmaisiais metais apdovanojamas žymeniu už pasiekimus moksle.

Šį pavasarį baigiant studijas, už ypatingus pasiekimus moksle, pasižymėjusią asmenybę ir aukštą profesionalizmą savo specialybėje Linas buvo išrinktas Omicron Kappa Upsilon National Honor Society.

Linas yra baigęs Marquette Parko lituanistinę ir Kristijono Donelaičio aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Penkerius metus šoko „Grandies“ tautinių šokių grupėje, priklausė Lituanicos skautų tautui.

Studijų baigimo proga Linas aplankė savo tėvų ir protėvių žemę Lietuvą. Šiuo metu dar nėra apsisprendęs, ar praktiškai atsidaryti Chicagoje ar keltis į Floridą, kur gyvena jo tėvai.

Ritos ir Lino laimėjimais džiaugiasi jų tėvai, močiutė Antonija Klorienė, tėvukai Salomėja ir Vladas Bartuška bei kiti artimieji. — DBK

Rita Bartuškaitė dės) tautinių šokių grupėi, Kernavės skaučių tautui, Akademiniam Skautų sąjūdžiui.

Šį rudenį Rita grįžta į University of Illinois tęsti studijas magistro laipsniui įsigyti.

Linui Bartuškaui University of Illinois suteikė D.D.S. (Doctor of Dental Surgery) laipsnį su garbės pažymėjimu. 1983 metų gruodžio mėnesį jis gavo B.S.D. (Bachelor of Science in Den-

tris sūnus, kurie, kaip ir jų motina, yra veiklūs skautai.

— Eglė Daiva Procutaitė šiems Otawoje baigė universitetą, gaudama politinių mokslų bakalauro laipsnį. Ji laipsnį gavo Summa cum laude — geriausiais pažymiais. Paskutiniiais metais studijuodama ji buvo profesoriaus asistentė, o anksčiau kelių parlamentarų tyrimų asistentė.

AUSTRALIJOJE

— Grupė Sydnejaus lietuvių oficialiai atsiveikino su Rūta Juzėnaite-Ornsby, savaitraščio „Mūsų pastogė“ redaktore. Neperšienai atvykusi iš okup. Lietuvos, ji kurį laiką redagavo minėtą laikraštį. Netrukus buvo priimta į „Amerikos Balsą“ lietuviško skyriaus tarnybą pranešėja ir VIII.5 išskrido į Washingtoną. „Mūsų pastogė“ redaguos redakcinė kolegija, kurią sudaro 3 asmenys: Vincas Augustinavičius, Bronius Žalys ir Vytautas Patašius.

— Pavergtųjų tautų savaitė Sydnejuje buvo atžymėta pavergtųjų eisena — motorkada. Dalyvavo apie 100 automobilių. Demonstrantai lėtu tempu važiuo miesto gatvėmis, vežė karstus ir plakatus, reikalaujančius pavergtiesiems laisvės. Važiuodami matė dvi kitas grupes su raudonomis vėliavomis. Motorkada privažiavo prie Sovietų Sąjungos konsulato, kurį saugojo 100 policininkų, nes to buvo parei-

kalavė sovietai. Prie konsulato sunėsti keli karstai neteikė sovietams palankaus vaizdo. Šia proga suruoštas teismas ir perskaityti kaltinimai Maskvai. Pirmintininko ukrainietis, prokuroras lietuvis. Buvo apkaltintas sovietų laisvės, jam paskirta mirties byla, ir jo iškamša buvo pakarta.

— Tariamų „karo nusikaltėlių“ ieškoma ir Australijoje. Tuo tarpu dar nėra aišku, į kurią pusę šie reikalai pakrups.

— Pertho lietuviai gražiai paminėjo Dariaus - Girėno žygio sukaktį. Buvo pamaldos, akademinė ir meninė dalis.

VOKIETIJOJE

— A. a. Stasys Motūzas mirė prieš metus lapkričio 23 d. Vechtos senelių prieglaudoje. Kun. V. Šarka ten atlikė pamaldas ir laidojimo apeigą. Velionis buvo gimęs 1898 m. vasario 4 d. Valdomuose. Buvo savanoris kūrėjas. Buvo Gruzalgių viršaitis. Jo pamėgimas — dailusis drožinėjimas iš medžio.

— Baden - Wuerttebergo kraštui, įgaliotinė Zinaida Glemzienė pranešė, kad iš vidaus reikalų ministerijos gaudama parama Lietuvių Bendruomenės minėjimas ruošti. Pokariniai repatriantai ir Bendruomenė nesijungia, nors kartais į parengimus ateina. Stuttgarto apylinkė negali išsirinkti naujos valdybos, jai iš tikrųjų vadovauja tik kun. K. Senkus ir iš senos valdybos narė Repšienė.